

SLUŽBENI GLASNIK
GRADA KUTJEVA

Br. 6/2018

Kutjevo, 27. srpnja 2018

List izlazi prema potrebi

Besplatni primjerak

AKTI GRADSKOG VIJEĆA

1. Odluka o usvajanju Plana gospodarenja otpadom Grada Kutjeva za razdoblje 2017.-2022.
- Plana gospodarenja otpadom Grada Kutjeva za razdoblje od 2017. do 2022. godine

1

Na temelju članka 21. stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom ("Narodne novine" br. 94/13, 73/17) i članka 32. Statuta Grada Kutjeva ("Službeni glasnik Grada Kutjeva" br. 4/09, 2/13, 8/13, 4/18), Gradsko vijeće Grada Kutjeva na sjednici održanoj 24. Srpnja 2018. godine donosi

ODLUKU
o usvajanju Plana gospodarenja otpadom Grada Kutjeva
za razdoblje od 2017. do 2022. godine

Članak 1.

Usvaja se Plan gospodarenja otpadom Grada Kutjeva koji je izradila tvrtka HIDROPLAN d.o.o. za izgradnju i konzalting, Horvaćanska cesta 17 a, 10000 Zagreb.

Članak 2.

Plan iz članka 1. ove Odluke sastavni je dio Odluke i objavit će se na web stranici Grada Kutjeva.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasnik Grada Kutjeva".

KLASA: 351-01/17-01/02
URBROJ: 2177/06-02-18-1
Kutjevo, 24. srpnja 2018.

GRADSKO VIJEĆE GRADA KUTJEVA
PREDSJEDNIK
Ivica Ribičić, v.r.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM

GRAD KUTJEVO

Zagreb, lipanj 2017.

Investitor: **GRAD KUTJEVO**
Trg Graševine 1
34 340 KUTJEVO

Naziv: **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM**

Razina: **ELABORAT**

Izrađivač: Dragica Pašović, dipl.ing.građ.

Suradnici: Martina Cvjetičanin, dipl.ing.građ.
mr.sc. Mladen Klasnić, dipl.ing.
Danijela Blažević, dipl.ing.arh.
mr.sc. Denis Stjepan Vedrina, dipl.kem.ing.
Barbara Devčić, mag. oecol. et prot. nat
Tea Polak, mag.ing.aedif.
Ivor Skočić, mag.ing.aedif.

Mjesto i datum izrade:

Zagreb, lipanj 2017.

DIREKTOR:

Slavko Hrženjak

O. OPĆI DIO

- 0.1. Rješenje za izdavanje suglasnosti tvrtki HIDROPLAN d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska cesta 17a za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, KLASA: IP/I-351-02/13-08/158, UR.BROJ: 517-06-2-1-1-14-2, Zagreb, 6. veljače 2014. godine.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/13-08/158

URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2

Zagreb, 6. veljače 2014.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 5. i u svezi s odredbom članka 269. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke HIDROPLAN d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska 17, zastupanog po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

R J E Š E N J E

- I. Tvrtki HIDROPLAN d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska 17, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
  1. Izrada programa zaštite okoliša;
  2. Izrada izvješća o stanju okoliša;
  3. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš;
  4. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša;
  5. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša „Priatelj okoliša“.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

O b r a z l o ž e n j e

Tvrtka HIDROPLAN d.o.o. iz Zagreba (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnijela je 16. srpnja 2013. godine ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te

dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća; Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš; Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Određivanje vrsta otpada, opasnih svojstava otpada te uzorkovanje i ispitivanje fizikalnih i kemijskih svojstava otpada; Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša; Izrada podloga za ishodjenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša («Narodne novine», broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu. Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari.

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz točke I. izreke ovog rješenja osnovan.

U dijelu koji se odnosi na izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova Izrade studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća; Izrada izvješća o sigurnosti; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Određivanje vrsta otpada, opasnih svojstava otpada te uzorkovanje i ispitivanje fizikalnih i kemijskih svojstava otpada, pravna osoba ne ispunjava uvjete jer nema zaposlene stručnjake odgovarajućeg profila i odgovarajuće stručne osposobljenosti za obavljanje tih poslova. Ove činjenice utvrđene su uvidom u dostavljenu dokumentaciju vezano za stručnjake i vezano za stručne radove u kojima su sudjelovali ti stručnjaci, tj. popis radova, a koje ovlaštenik navodi kao relevantne i kojima potkrepljuje svoje navode da raspolaže stručnjacima odgovarajućeg profila i odgovarajuće stručne osposobljenosti za obavljanje poslova za koje traži suglasnost. Ovlaštenik nije dokazao da ispunjava uvjete propisane Pravilnikom za obavljanje poslova za koje traži suglasnost jer nije dostavio dokaze iz kojih je očito da su zaposlenici sudjelovali kao voditelji ili odgovorne osobe u izradi studija o utjecaju zahvata na okoliš, određivanju i razradi uvjeta i mjera zaštite okoliša, prioritetnih mjera zaštite okoliša po sastavnicama okoliša i pojedinim prostornim cjelinama, u izradi smjernica za sprječavanje velikih nesreća i utvrđivanja sustava sigurnosti kao niti odgovarajuće iskustvo u području određivanja i procjene mogućnosti nastanka rizika od velikih nesreća i nepovoljnih posljedica nakon nastanka nesreće. Ovlaštenik također ni za jednog od predloženih stručnjaka nije dokazima dostavljenim uz zahtjev dokazao da imaju odgovarajuće stručno iskustvo u sudjelovanju u području izrade dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća, odnosno odgovarajuće stručno iskustvo u izradi bilo kojeg drugog dokumenta s tim u svezi.

Slijedom naprijed navedenog zbog odgovarajuće primjene Pravilnika ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegovog donošenja. Stoga, se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6 i 8, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12 i 19/13).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

Dostaviti:

- ① Hidroplan d.o.o., Horvaćanska 17, Zagreb, **R s povratnicom!**
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

P O P I S

**zaposlenika ovlaštenika: HIDROPLAN d.o.o., Horvaćanska 17, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik
ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti
za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UP/I 351-02/13-08/158; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2 od 6. veljače 2014.**

<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA</i>	<i>VODITELJI STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
1. Izrada programa zaštite okoliša	X Dragica Pašović, dipl.ing.grad. Martina Cvjetičanin, dipl.ing.grad.	Jasmina Čoza, dipl.ing.grad. mr.sc. Denis Stjepan Vedrina, dipl.kem.ing.
2. Izrada izvješća o stanju okoliša	X voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.
3. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	X voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.
4. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	X voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.
5. Izrada podloga za ishodjenje znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša«.	X voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.

Sadržaj

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM	1
O. OPĆI DIO	1
0.1. Rješenje za izdavanje suglasnosti tvrtki HIDROPLAN d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska cesta 17a za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, KLASA: IP/I-351-02/13-08/158, UR.BROJ: 517-06-2-1-1-14-2, Zagreb, 6. veljače 2014. godine.....	1
1 KLJUČNI POJMOVI I POJAŠNENJE (Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13).....	7
2 UVOD	10
2.1 Općenito.....	10
2.2 Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom.....	11
3 ZAKONODAVNI OKVIR	15
3.1 Zakonska regulativa.....	15
3.2 Planski dokumenti gospodarenja otpadom.....	21
3.3 Institucionalni okvir i sudionici u postupku gospodarenja otpadom	23
3.4 EU direktive	25
4 ANALIZA OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI I OSTVARENJE CILJEVA	27
4.1 Osnovni podaci o Požeško-slavonskoj županiji.....	27
4.1.1 Analiza postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Požeško-slavonske županije	29
4.2 Osnovni podaci o Gradu Kutjevo	32
4.2.1 Gospodarenje otpadom na području Grada Kutjevo	35
5 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA.....	40
5.1 Količine i vrste proizvedenog otpada	40
Specifična količina komunalnog otpada po stanovniku	43
5.2 Projekcija količina otpada 2017. – 2022.godine.....	43
6 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	45
6.1 Mjere izbjegavanja nastanka otpada	45
6.2 Mjere odvojenog sakupljanja određenih kategorija otpada	48
6.3 Mjere gospodarenja otpadom	49
6.4 Edukacija i informiranje	53
7 SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA.....	56

7.1	Sanacija divljih odlagališta.....	56
8	ODGOVORNOST U PROVEDBI PLANIRANIH AKTIVNOSTI.....	59
9	PROCJENA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PLANA	61
9.1	Izvori financiranja.....	61
9.2	Terminski plan	64
10	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	65
11	LITERATURA.....	66
	PROPISI	66
	<i>Direktiva vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada</i>	66
	OSTALI IZVORI PODATAKA	67

1 KLJUČNI POJMOVI I POJAŠNJENJE (Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13)

- **Biootpad** je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda,
- **Biorazgradivi komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad,
- **Centar za gospodarenje otpadom** je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada,
- **Centri za ponovnu uporabu i mreže za ponovnu uporabu** su subjekti čija je aktivnost sakupljanje, obnova ili popravak i ponovna distribucija proizvoda koji bi u suprotnom postali otpad.
- **Građevina za gospodarenje otpadom** je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada,
- **Inertni otpad** jest otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama,
- **Građevni otpad** je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao iz iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao,
- **Krupni (glomazni) komunalni otpad** je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz čl.29. st.11 Zakona o održivom gospodarenju otpadom,
- **Komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva,
- **Miješani komunalni otpad** je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo, plastika i drugo) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01,
- **Obrada otpada** jesu postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja,
- **Odlagalište otpada** je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište),
- **Opasni otpad** je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Zakonom,
- **Oporaba otpada** je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu

svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu,

- **Otpad** je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa,
- **Ponovna uporaba** je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni,
- **Posjednik otpada** je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada,
- **Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)** je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada.
- **Postupci gospodarenja otpadom** su sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;
- **Pretovarna stanica** (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja,
- **Priprema za ponovnu uporabu** su postupci uporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade;
- **Proizvodni otpad** je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača,
- **Proizvođač otpada** je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva,
- **Reciklažni centar** je sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada. Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja. Reciklažni centar se može sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) i postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojenoprikupljenog biootpada,
- **Reciklažno dvorište** je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada,
- **Reciklažno dvorište za građevni otpad** je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada,
- **Recikliranje** je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje,
- **Sakupljanje otpada** je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

- **Skladištenje otpada** je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;
- **Sprječavanje nastanka otpada** su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:
  - a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
  - b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
  - c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.
- **Sanacija onečišćenog tla** je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu,
- **Termička obrada otpada** su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada,
- **Zbrinjavanje otpada** je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.
- **Zeleni otoci** su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno skupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad).

Kratice:

AZO	Agencija za zaštitu okoliša
DZS	Državni zavod za statistiku
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
RH	Republika Hrvatska
NN	Narodne novine
JLS	Jedinica lokalne samouprave
EU	Europska unija
ROO	Registar onečišćivača okoliša
CGO	Centar za gospodarenje otpadom

2 UVOD

2.1 Općenito

Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj prioritetno je pitanje zaštite okoliša, te jedno od najzahtjevnijih područja u smislu usklađivanja sa standardima Europske Unije (EU). Za razliku od većine zemalja članica EU, gdje je otpad strateški resurs od kojeg se dobivaju određene količine energije, Hrvatska je suočena s kompleksnim i višestrukim problemima u gospodarenju otpadom koji ozbiljno ugrožavaju okoliš. Rješavanje tih problema i orijentacija prema suvremenom gospodarenju otpadom bili su jedan od preduvjeta za ulazak u Europsku Uniju.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) kao temeljni planski dokument propisala je smjernice, a Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisuje obvezu izrade planova gospodarenja otpadom kao jedan od provedbenih dokumenata Strategije.

Članak 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) nalaže sljedeće:

(1) Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

(2) Jedinica područne (regionalne) samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana i objedinjena izvješća iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu i Agenciji za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Agencija) do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

(3) Agencija objavljuje jednom godišnje objedinjena izvješća iz stavka 2. ovoga članka na svojim mrežnim stranicama.

U skladu s člankom 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave treba sadržavati sljedeće elemente:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprečavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,

- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
- organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom i
- rokove i nositelje izvršenja Plana.

Ovaj Plan gospodarenja otpadom Grada Kutjeva za razdoblje 2017. – 2022. godine, usklađen je sa Strategijom i ostalim zakonskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom, a ujedno je i usklađen i s *Direktivom 2008/98/EC Europskog parlamenta i vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva*. Ovom se Direktivom utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi sprečavanjem ili umanjnjem štetnih učinaka proizvodnje i gospodarenja otpadom i umanjnjem sveukupnih učinaka uporabe resursa te poboljšanjem efikasnosti te uporabe. Prema članku 4. spomenute Direktive o redosljedu prioriteta zakonodavstva i politike o sprečavanju nastanka otpada i gospodarenju otpadom primjenjuje se sljedeća hijerarhija otpada:

- sprečavanje nastanka otpada,
- priprema za ponovnu uporabu,
- recikliranje,
- drugi postupci uporabe (energetska uporaba) i
- zbrinjavanje.

Prema redu prvenstva gospodarenja otpadom prioritet je sprečavanje nastanka otpada, potom slijedi priprema za ponovnu uporabu, zatim recikliranje pa drugi postupci uporabe, dok je postupak zbrinjavanja otpada, koji uključuje i odlaganje otpada, najmanje poželjan postupak gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom uključuje suradnju i s drugim jedinicama lokalne samouprave u rješavanju zajedničkih pitanja vezanih za gospodarenje otpadom.

2.2 Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom

Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije, što su osnovni uvjeti zdravog i održivog razvoja. Zaštita okoliša temelji se na Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15).

Temelji politike gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadržani su u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05).

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) prema članku 1. utvrđuje mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Također, prema odredbama Zakona, Zakon utvrđuje se sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Zakonske obveze temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) navode da je jedinica lokalne samouprave dužna prema članku 28. osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.
- (2) Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.
- (4) Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu obveze iz stavka 1. ovoga članka na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Člankom 35. istoga Zakona utvrđene su i obveze jedinice lokalne samouprave glede odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada:

(1) Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,

- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Strategija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj (NN 130/05) određuje pitanje gospodarenja otpadom kao nacionalni prioritet. Prema Strategiji glavna zamisao gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj je bezdeponijski koncept kojem se teži. Strategijom se uređuje gospodarenje različitim vrstama otpada na teritoriju RH, od njegova nastanka do konačnog odlaganja, s osnovnim ciljem ostvarivanja i održavanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti ustrojen prema suvremenim europskim standardima i zahtjevima, a sa svrhom da se maksimalno izbjegne, odnosno smanji nastajanje otpada, smanji, na najmanju moguću mjeru, nepovoljni utjecaj otpada na ljudsko zdravlje, okoliš i klimu, te da se cjelokupno gospodarenje otpadom uskladi s načelima održivog razvoja.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 03/17) bio je i bit će osnovni element o gospodarenju otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od šest godina.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od:

- stanja gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj,
- osnovnih ciljeva gospodarenja otpadom,
- procjene razvoja tijeka otpada, potreba i načina uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom,
- kriterija za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja,
- opće tehničke zahtjeve za građevine i postrojenja,
- organizacijske aspekte gospodarenja otpadom i raspodjelu odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave gospodarenjem otpadom,
- mjere za provedbu Plana,
- projekte važne za provedbu Plana gospodarenja otpadom,
- plan sprječavanja nastanka otpada,
- financijska sredstva za provedbu mjera Plana i
- procjenu korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih instrumenata u gospodarenju otpadom uz nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta te dodatke.

Prema novome Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 03/2017) predviđa se gradnja građevina za gospodarenje otpadom i to:

- reciklažnih dvorišta,

- građevina za biološku obradu otpada,
- ostalih građevina za materijalnu uporabu otpada,
- građevina za energetske uporabu i spaljivanje otpada,
- centara za gospodarenje otpadom i
- odlagališta otpada.

3 ZAKONODAVNI OKVIR

Polazište za izradu Plana gospodarenja otpadom Grada Kutjeva su pravno-zakonodavni okviri Republike Hrvatske i EU, međunarodni ugovori, državni strateški dokumenti gospodarenja otpadom, planski dokumenti gospodarenja otpadom (državni i županijski), prostorno-planska dokumentacija (državna, županijska, lokalna), pravni akti lokalne samouprave i projektni zadatak.

Plan gospodarenja otpadom je izrađen na temelju informacija dobivenih od općinskih službi i poduzeća koja su na području Grada Kutjeva, sudionici u gospodarenju otpadom.

3.1 Zakonska regulativa

Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)

Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Nacionalnim planom djelovanja na okoliš, utvrđeno je da je neodgovarajuće gospodarenje otpadom najveći problem zaštite okoliša u Hrvatskoj. Količina otpada raste, a infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti nije dostatna. Sustav gospodarenja otpadom ne funkcionira u potpunosti, između ostaloga i zbog toga što se kasnilo s donošenjem cjelovite strategije na razini Republike Hrvatske, nedostatka znanja i obučenih kadrova, nedorečenih propisa te nepostojanja financijskih poticaja/mehanizama. Neuređeni sustav gospodarenja otpadom negativno se odražava na sastavnice okoliša kao što su voda, zrak, more i tlo te klimu, ljudsko zdravlje i drugi živi svijet. Osobito su ugrožene podzemne vode koje su glavni izvor zaliha pitke vode i temeljni nacionalni resurs.

Strategija i program prostornog uređenja Republike Hrvatske (izmjene i dopune NN 76/13)

Prema Strategiji i Programu prostornog uređenja, zbrinjavanje neopasnog tehnološkog otpada ustrojava se na razini županije dok se zbrinjavanje komunalnog otpada ustrojava na lokalnoj razini gradova i općina. Otpad se treba zbrinjavati na načelima teritorijalnog pristupa, što znači za područje i za sustave u kojima nastaje otpad, prema vrsti i količini. Lokacije za građevine skladištenja, obrađivanja i odlaganja otpada utvrdit će se u prostornim planovima na temelju propisanih postupaka. Prednost ostvarivanja u sustavu imaju lokacije na područjima gdje postoji veći izvor otpada, na kojima su na istom prostoru moguća rješenja smještaja više razina zbrinjavanja (prikupljanje, uporaba, skladištenje i odlaganje), na području gdje se utvrde sigurni uvjeti s gledišta hidrologije, hidrogeologije te ostalih aspekata djelovanja na okoliš a posebno udaljenosti od naselja i drugih funkcija.

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15)

Zakonom se uređuju: načela zaštite okoliša i održivog razvitka, zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od utjecaja opterećenja, objekti zaštite okoliša, dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša, instrumenti zaštite okoliša, praćenje stanja u okolišu, informacijski sustav, osiguranje pristupa informacijama o okolišu, sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša,

osiguranje prava na pristup pravosuđu, odgovornost za štetu, financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša, upravni i inspekcijski nadzor, te druga pitanja s tim u vezi.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)

Ovim se Zakonom uređuje način gospodarenja otpadom: načela i ciljevi gospodarenja, planski dokumenti, nadležnosti i odgovornosti u svezi s gospodarenjem, troškovi, informacijski sustav, uvjeti za građevine u kojima se obavlja gospodarenje otpadom, način obavljanja djelatnosti, prekogranični promet otpadom, koncesije i nadzor nad gospodarenjem otpadom. Prema Načelu gospodarenja otpadom, članku 6. Zakona, gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

"načelo onečišćivač plaća" – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;

"načelo blizine" – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;

"načelo samodostatnosti" – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;

"načelo sljedivosti" – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)

Ovom Uredbom propisuje se sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s javnom uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, plastike, stakla, tekstila, problematičnog i krupnog (glomaznog) otpada, prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)

Ovom Uredbom se propisuje način izvršenja obveze postizanja propisanog cilja u vezi s gospodarenjem otpadnim prijenosnim baterijama i akumulatorima te način izračuna i iznos naknade gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima.

Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)

Ovom Uredbom se propisuje način izvršenja obveze postizanja propisanog cilja u vezi s gospodarenjem otpadnim vozilima te način izračuna i iznos naknade za gospodarenje otpadnim vozilima.

Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)

Ovom Uredbom se propisuje način izvršenja obveza postizanja propisanih ciljeva u vezi s gospodarenjem otpadnom ambalažom, način izračuna i iznos naknade za gospodarenje otpadnom ambalažom, iznos povratne naknade i način izračuna troškova za povratnu naknadu.

Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 71/04)

Ovom se Uredbom propisuju iznosi jedinične naknade, korektivni koeficijenti i pobliži kriteriji i mjerila za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom za: neopasni industrijski otpad te opasni otpad.

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Ovim Pravilnikom propisuju se kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, postupci i drugi uvjeti za prihvata otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja, u suradnji s ministricom nadležnom za prostorno planiranje, ministrom nadležnim za pomorstvo i ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo.

Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14)

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, te način rada reciklažnog dvorišta.

Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu utvrđivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/12, 93/16)

Ovim Pravilnikom su utvrđena mjerila, postupak i način određivanja iznosa te način uplate i isplate naknade vlasnicima nekretnina koje se nalaze u zoni utjecaja građevine čija je isključiva namjena zbrinjavanje otpada i jedinici lokalne samouprave na čijem području se nalazi građevina kojoj je isključiva namjena zbrinjavanje otpada.

Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)

Pravilnikom se propisuje način i uvjeti rada, uvjeti za početak i prekid rada postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje, način ulazne kontrole otpada, način zaštite zraka, tla i voda te način gospodarenja ostatnim otpadom u postrojenju za spaljivanje i suspaljivanje otpada i posebni uvjeti za ostale postupke termičke obrade otpada.

Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN 87/15)

Ovim Pravilnikom propisuje se obvezni sadržaj i način vođenja registra onečišćavanja okoliša (u daljnjem tekstu: ROO) obveznici dostave podataka u ROO, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, operateru postrojenja, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dostavljeni podaci, obavljanje stručnih poslova vođenja ROO te druga pitanja s tim u vezi.

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagalište otpada (NN 114/15)

Ovim Pravilnikom propisuju se kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, postupci i drugi uvjeti za prihvata otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja, u suradnji s ministricom nadležnom za prostorno planiranje, ministrom nadležnim za pomorstvo i ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo.

Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

Ovim Pravilnikom propisuje se Katalog otpada, kategorizacija za prekogranični promet otpadom i količina određenog otpada koja se smatra neznatnom.

Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade za opterećivanje okoliša otpadom (120/04)

Ovim se Pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša komunalnim otpadom, neopasnim tehnološkim (industrijskim) otpadom i opasnim otpadom (u daljnjem tekstu: opterećivanje okoliša otpadom). U očevidniku se izdvojeno vode obveznici plaćanja naknade na komunalni otpad, obveznici plaćanja naknade na neopasni tehnološki (industrijski) otpad i obveznici plaćanja naknade na opasni otpad.

Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada za opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)

Ovim se Pravilnikom propisuju načini i rokovi obračunavanja i plaćanja naknade za opterećivanje okoliša otpadom, i to: neopasnoga industrijskog otpada i opasnog otpada.

Naknada iz stavka 1. ovoga članka ovisi o količini odloženoga neopasnoga industrijskog otpada, te količini proizvedenog a neobrađenog ili neizvezenoga opasnog otpada.

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16)

Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi u gospodarenju otpadnom ambalažom, uvjeti gospodarenja ambalažom i otpadnom ambalažom, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i obrade otpadne ambalaže, zahtjevi u proizvodnji, stavljanju na tržište i uporabi ambalaže, način i uvjeti označavanja ambalaže, obveza vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda pakiranih u ambalažu, obveze i način obveznog postupanja posjednika otpadne ambalaže sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže, te druga pitanja u svezi ambalaže i otpadne ambalaže, a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13 113/16)

Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi gospodarenja otpadnim gumama, uvjeti gospodarenja otpadnim gumama, vrste otpadnih guma koje se moraju sakupljati odvojeno, način obrade otpadnih guma, zahtjevi u pogledu sakupljanja i skladištenja otpadnih guma, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih guma, obveza vođenja evidencija, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača guma i proizvoda koji sadrže gume, popis guma i proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada, način obveznog postupanja proizvođača guma i posjednika otpadnih guma te druga pitanja u svezi guma i otpadnih guma u svrhu sprječavanja nastajanja i odlaganja otpadnih guma na odlagališta otpada, odnosno poticanja njihovog sakupljanja, ponovne uporabe, recikliranja i drugih postupaka njihove uporabe sukladno Zakonu, radi postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)

Ovim pravilnikom se propisuju postupci i ciljevi gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, uvjeti gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, zahtjevi u pogledu odvojenog sakupljanja i obrade otpadnih baterija i akumulatora, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora, obveze vođenja evidencija i dostave izvješća, zahtjevi u pogledu baterija i akumulatora koji su proizvod, način i uvjeti označavanja baterija i akumulatora te ambalaže, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda, vrste proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada i način obveznog postupanja proizvođača proizvoda i posjednika otpada, te druga pitanja u svezi gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)

Ovim Pravilnikom propisuje se način gospodarenja otpadnim uljima, obveznici plaćanja naknada, vrste i iznosi naknada koje plaćaju obveznici plaćanja naknada za otpadna ulja, način i rokovi obračunavanja i plaćanja naknada, iznos naknada koje se plaćaju ovlaštenim osobama za sakupljanje otpadnih ulja te druga pitanja u svezi gospodarenja otpadnim uljima.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15)

Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi u gospodarenju otpadnim vozilima, način njihove obrade, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i prijevoza, uključujući i označavanje i opremanje vozila, zahtjevi u pogledu obrade otpadnih vozila i otpada nastalog obradom i s tim povezane mjerne postupke, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih vozila, obveza prijave i dostave podataka, vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača vozila, zahtjevi u pogledu vozila koja se stavljaju na tržište, način obveznog postupanja proizvođača vozila, posjednika, sakupljača i obrađivača otpadnih vozila. Također, ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti gospodarenja otpadnim vozilima u cilju sprječavanja nastajanja otpada od vozila, osiguranja ponovne uporabe, recikliranja i drugih načina uporabe otpadnih vozila i njihovih sastavnih dijelova kako bi se smanjilo zbrinjavanje otpada i unaprijedilo djelovanje na okoliš svih gospodarskih subjekata uključenih u životni ciklus vozila, a posebice subjekata neposredno uključenih u obradu otpadnih vozila.

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)

Ovim Pravilnikom propisuje se način gospodarenja muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kad se mulj koristi u poljoprivredi.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi, sprječavanjem ili smanjivanjem štetnih učinaka od nastajanja i gospodarenja otpadnom električnom i elektroničkom opremom (u daljnjem tekstu: EE otpad) kao i smanjivanjem ukupnih učinaka korištenja prirodnih resursa te poboljšanjem učinkovitosti njihova korištenja, doprinoseći time održivom razvoju. Također, propisuju se uvjeti gospodarenja EE otpadom, obveze i odgovornosti svih osoba uključenih u životni ciklus EE opreme, kao i postupci te ciljevi u gospodarenju EE otpadom.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)

Ovim se Pravilnikom propisuju postupci gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, uvjeti gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, vrste otpadnog tekstila i otpadne obuće, zahtjevi u pogledu sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće, obveze vođenja evidencija, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača tekstila i obuće,

način obveznog postupanja posjednika otpadnog tekstila i otpadne obuće te druga pitanja u svezi tekstila i obuće i otpadnog tekstila i otpadne obuće u svrhu uspostave sustava odvojenog sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće.

Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Ovim Pravilnikom propisuje se cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom, obveze proizvođača građevnog proizvoda, način označavanja građevnog proizvoda i ambalaže, uvjeti gospodarenja građevnim otpadom, obveze vođenja evidencija o građevnom otpadu te cilj sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, obveze proizvođača proizvoda koji sadrži azbest, postupci gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, zahtjevi u pogledu skladištenja i prijevoza otpada koji sadrži azbest, uvjeti za gospodarenje azbestnim otpadom i obveze vođenja evidencija o otpadu koji sadrži azbest.

Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)

Pravilnikom uređuju se načini i postupci gospodarenja otpadom koji nastaje prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja, istraživačkih djelatnosti i pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja (u daljnjem tekstu: medicinski otpad).

Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)

Daju se smjernice za postupanje s otpadom koji sadrži azbest.

Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)

Ovim Naputkom propisuje se popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom.

3.2 Planski dokumenti gospodarenja otpadom

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisao je donošenje dolje navedenih planskih dokumenata gospodarenja otpadom:

- Plan sprječavanja nastanka otpada,
- Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- Plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada i
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 03/17)

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom iz članaka 24., 25., 54. i 55. i ciljeva za pojedine sustave

gospodarenja posebnim kategorijama otpadom propisanih pravilnikom iz članka 53. stavka 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) te se određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno na prostoru na kojem Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju i sadrži stavke propisane Zakonom.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017 do 2022.godine. Okvir za pripremu ovoga plana je bila Strategija gospodarenja otpadom (NN 130/05), postojeći zakoni i smjernice Europske unije (EU).

Temeljni zadatak Plana u navedenom razdoblju je organiziranje provođenja glavnih ciljeva postavljenih za razdoblje do 2025. godine u području gospodarenja otpadom i to:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom; sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta,
- sanacija crnih točaka, lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom,
- razvoj i uspostava Centara za gospodarenje otpadom (CGO), s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom i
- uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Vlada Republike Hrvatske donosi Plan gospodarenja otpadom koji sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) sadrži sljedeće:

- Analizu i ocjenu stanja gospodarenja s otpadom i analizu i utvrđivanje lokacija onečišćenih otpadom,
- Osnovne ciljeve gospodarenja otpadom,
- Vrste, količine i porijeklo proizvedenog otpada na području Republike Hrvatske, otpad koji će se vjerojatno izvoziti ili uvoziti u Republiku Hrvatsku te procjenu budućih tokova otpada,
- Postojeće sustave i mrežu građevina i uređaja za gospodarenje otpadom uključujući sve programe/sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada,
- Procjenu razvoja tijekom otpada, potrebe i način uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom,
- Kriterije za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i uređaja za gospodarenje otpadom,
- Opće tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za gospodarenje s otpadom,
- Organizacijske aspekte gospodarenja otpadom i raspodjela odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave gospodarenjem otpadom,
- Popis projekata Republike Hrvatske, jedinica regionalne samouprave i jedinica lokalne samouprave važnih za provedbu Plana,
- Izvore i visine financijskih sredstava za provedbu svih mjera gospodarenja otpadom,
- Procjenu korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih i drugih instrumenata u gospodarenja otpadom uz nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i

- Mjere i smjernice (politike) za provedbu Plana.

Provedbom Plana postići će se:

- uspostava sustava gospodarenja otpadom po regionalnom/županijskom konceptu, povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada,
- recikliranje i ponovna uporaba otpada, prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja,
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu,
- izdvajanje goriva iz otpada (GIO),
- smanjenje količina otpada koje se odlažu na odlagalištima,
- smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš i
- samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

Nadzor nad provedbom Plana obavlja Ministarstvo zaštite okoliša i energetike koje je dužno jednom godišnje, podnositi Vladi Republike Hrvatske izvješće o izvršenju utvrđenih obveza i učinkovitosti poduzetih mjera iz Plana. Opći i tehnički zahtjevi za građevine i uređaje za gospodarenje otpadom u ovom Planu obrađeni su u pojedinim poglavljima, a ne kao zasebna cjelina. Planovi gospodarenja otpadom (gradski i općinski) moraju biti usklađeni sa Strategijom i Planom. Plan gospodarenja otpadom grada, općine donosi gradsko ili općinsko vijeće za razdoblje od šest godina, a njegovu provedbu nadzire nadležni ured.

Plan sprječavanja nastanka otpada

Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio Plana gospodarenja otpadom Republike i sadrži ciljeve sprječavanja nastanka otpada te mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada. Za donesene mjere sprječavanja nastanka otpada određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom mjera, a u istu svrhu mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i pokazatelji.

3.3 Institucionalni okvir i sudionici u postupku gospodarenja otpadom

Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske su tijela državne vlasti. Sabor donosi odgovarajuće zakonodavstvo i nacionalne strategije, poput Strategije gospodarenja otpadom. Saborski odbor daje mišljenja o konkretnim zakonima i dokumentima. Vlada donosi plan gospodarenja otpadom i provedbene propise (uredbe), predlaže Saboru odgovarajuće zakonodavstvo i strategije te utvrđuje obvezujuće lokacije. Vlada osigurava uvjete i propisuje mjere za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike jedno je od tijela državne uprave (ministarstva, uredi državne uprave u županijama) koje je u sektoru otpada nadležno za:

- izradu novoga primarnog zakonodavstva i standarda,
- izradu Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,

- izradu provedbenih propisa
- odobravanje Izvješća o stanju okoliša i Programa zaštite okoliša
- davanje suglasnosti za aktivnosti (intervencije) koje se temelje na procjenama utjecaja na okoliš
- izdavanje dozvola za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada te koncesija za gospodarenje posebnim kategorijama otpada (otpadne gume, otpadna ulja, ambalažni otpad,)
- gospodarenje opasnim otpadom (provedba mjera),
- inspekciju i nadzor nad provedbom zakona i sekundarnog zakonodavstva,
- nadziranje Agencije za zaštitu okoliša i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) osnovan je 2003.godine i djeluje od početka 2004., izvanproračunska je ustanova s javnim ovlastima u vlasništvu Republike Hrvatske koja ima svrhu financirati programe i projekte zaštite okoliša. To također uključuje energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije. FZOEU ubire razne naknade zaštite okoliša koje čine vlastiti prihod Fonda, a ove naknade uključuju naknade za opterećivanje okoliša opasnim i neopasnim industrijskim otpadom.

Agencija za zaštitu okoliša (AZO) je neovisna javna ustanova osnovana odlukom Vlade Republike Hrvatske. AZO prikuplja, obrađuje i pruža podatke koji su potrebni za učinkovitu provedbu politike zaštite okoliša. Obavlja zadatke vezane uz razvoj i koordinaciju informacijskog sustava zaštite okoliša. Izrađuje izvješće o stanju okoliša (izvješća o gospodarenju otpadom su dio) koje potvrđuje Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) neovisna je javna ustanova osnovana uredbom Vlade Republike Hrvatske u lipnju 2015. godine, a s djelovanjem je započela 17. rujna 2015. godine. HAOP je nastao spajanjem Agencije za zaštitu okoliša (AZO) i Državnog zavoda za zaštitu prirode (DZZP) te je preuzeo njihove poslove prikupljanja i objedinjavanja podataka i informacija o okolišu i prirodi radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i prirode, održivog razvitka te ostale stručne poslove u vezi sa zaštitom okoliša i prirode.

Županije i Grad Zagreb su jedinice regionalne samouprave nadležne za gospodarenje svim vrstama otpada na svom području, prikupljanje i prosljeđivanje podataka o otpadu (ROO – registar onečišćavanja okoliša), nadležni Upravni odjeli za zaštitu okoliša i prirode po županijama izdaju dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.

Gradovi i općine su jedinice lokalne samouprave (JLS) koje su nadležne za gospodarenje komunalnim otpadom te izrađuju planove gospodarenja otpadom i određuju lokacije u prostornim planovima za svoje područje.

Ostali sudionici koji sudjeluju u gospodarenju otpadom su društva koja su registrirana i imaju dozvolu za sakupljanje i prijevoz, uporabu i zbrinjavanje otpada ili za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, konzultantske tvrtke, stručne organizacije i nevladine udruge.

Inspekcija zaštite okoliša provodi nadzor nad provedbom Zakona o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskih propisa.

Informacijski sustav gospodarenja otpadom (ISGO) je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a u fazi je implementacije u onim županijama u kojima je počelo organizirati gospodarenje otpadom. Razina informacijskog sustava u sustavu gospodarenja otpadom je niska. ISGO je cjelovit dio informacijskog sustava zaštite okoliša, a Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskim propisima određen je sadržaj ISGO-a, procedure dostavljanja i vođenja podataka, rokovi i obrasci na kojima se podaci dostavljaju. Vođenje ISGO-a povjereno je Agenciji za zaštitu okoliša (AZO), a nadzor nad izvršavanjem poslova vođenja ISGO-a ima Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

3.4 EU direktive

Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji Vijeća EU-a o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01), koja se temelji na tada važećoj Okvirnoj direktivi o otpadu (75/442/EEC) i drugim europskim propisima na području gospodarenja otpadom.

Postoje tri ključna europska načela:

- prevencija nastajanja otpada,
- reciklaža i ponovna uporaba i
- poboljšanje konačnog zbrinjavanja i nadzora.

Direktive EU-a za područje gospodarenja otpadom organizirane su u četiri grupe direktiva, ovisno o tome propisuju li:

- okvir gospodarenja otpadom (okvirna direktiva o otpadu i direktiva o opasnom otpadu)
- posebne tokove otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o zbrinjavanju otpadnih ulja, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titan-dioksid, direktiva o otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, direktiva o baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, direktiva o zbrinjavanju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila)
- građevine za obradu i odlaganje otpada (direktiva o odlagalištima, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o integriranoj prevenciji i kontroli onečišćenja)

Obvezu planiranja gospodarenja otpadom, na način da se od nadležnih tijela traži izrada planova gospodarenja otpadom, izravno propisuju tri direktive: okvirna direktiva o otpadu, direktiva o opasnom otpadu i direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu. Međutim i drugi europski propisi, tj. direktive koje se odnose na posebne tokove otpada i na objekte za

obradu i odlaganje otpada, moraju se uzeti u obzir tijekom izrade planova gospodarenja otpadom. Najvažnije europske direktive u sektoru gospodarenja otpadom su:

- *Okvirna Direktiva o otpadu 2008/98/EC*
- *Direktiva o odlagalištima 1999/31/EC*
- *Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EEC*
- *Direktiva o mulju s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda 86/278/EEC*
- *Direktiva o spaljivanju otpada 2000/76/EC*
- *Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC*
- *Direktiva o baterijama 2006/66/EC*
- *Direktiva o odlaganju PCBa i PCTa 96/59/EEC*
- *Direktiva o utjecaju na okoliš 2011/92/EU*

4 ANALIZA OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI I OSTVARENJE CILJEVA

4.1 Osnovni podaci o Požeško-slavonskoj županiji

S 1.815 km² i 78.031 stanovnikom Požeško–slavonska županija spada u red manjih županija u RH. Svojim položajem je po strani od glavnih posavskih i podravskih prometnih pravaca. I baš takav položaj joj daje jednu posebnu draž. Požeško–slavonska županija razbija uobičajenu predodžbu o ravnoj Slavoniji, jer ovdje na relativno malom prostoru ima ravnica s plodnim njivama, te planina i gora čija podnožja krase nadaleko poznati vinogradi, dok su viši dijelovi uglavnom pod šumom.

Županija se sastoji se od dvije prostorno odvojene cjeline – Požeške kotline i Pakračko-lipičkog kraja, a administrativno je podijeljena na 5 gradova (Požega, Pakrac, Lipik, Pleternica i Kutjevo) i 5 općina (Brestovac, Velika, Kaptol, Jakšić i Čaglin). Požeška kotlina je okružena planinama i gorama Psunjom (984 m), Papukom (953 m), Krndijom (792 m), Dilj gorom (461 m) i Požeškom gorom (618 m).

Požeško–slavonska županija ima dugu povijest. Čovjek ovdje obitava od najstarijih vremena, o čemu svjedoče brojni arheološki nalazi. U rimsko doba Požeška kotlina je imala naziv "Vallis Aurea" – zlatna dolina. Od srednjeg vijeka možemo pouzdano pratiti pisanu povijest županije, koja se po prvi put spominje 1210. godine. Požega se spominje 1227. kao utvrda i sjedište županije i bila je jedan od najvažnijih gradova srednjovjekovne Slavonije. Uz Požegu važna mjesta u to vrijeme bili su Kaptol, Kutjevo, Pleternica, Velika i Pakrac gdje je jedno vrijeme bila kovnica novca (banovac). U vrijeme 150-godišnje osmanlijske vladavine Požega je sjedište sandžaka koji je obuhvaćao veliki dio Slavonije, dok je Pakrac kraće vrijeme također bio sjedište sandžaka. Nakon izгона Turaka dolazi sredinom XVIII. stoljeća do obnove Požeške županije, koja obuhvaća znatno veći prostor od srednjovjekovne županije, a Požega dobiva status slobodnog i kraljevskog grada. Kao važno kulturno, prosvjetno, gospodarsko i vjersko središte, Požega u XIX. stojeću nosi laskavu titulu "Slavonska Atena".

Idući od zapada prema istoku najznačajnija mjesta županije su Lipik koji je poznat po termalnom lječilištu i ergeli lipicanaca, te Pakrac poznat još u srednjem vijeku kao značajna utvrda i imao je kovnicu novca (banovac). Područje Pakraca i Lipika, te zapadni dio brestovačke općine su teško stradali u vrijeme Domovinskog rata.

Požega je grad duge urbane, upravne, kulturne, prosvjetne, vjerske i gospodarske tradicije. Danas je sjedište Požeške biskupije, Požeško – slavonske županije, Veleučilišta, te niza kulturnih i prosvjetnih ustanova. Pleternica je poznato svetište Gospi od suza, te važno prometno križište. Kutjevo je jedno od najjačih vinskih središta u Hrvatskoj, gdje je tradicija vinogradarstva i podrumarstva još od 1232. godine. Kaptol u središtu ima jednu od najsačuvanijih srednjovjekovnih utvrda. Velika je osim po termalnom izvoru poznata kao izletišta i polazište u Park prirode Papuk koji je nedavno zbog svoje geološke raznolikosti dobio status europskog geoparka. Na čaglinskom području, u srcu Dilj gore, nalazi se poznato, u novije vrijeme sve posjećenije Sovsko jezero, jedini ostatak nekadašnjeg Paratetis (Panonskog) mora kod nas. (www.tzzps.hr)

Klimatske značajke

U Županiji dominira umjereno kontinentalna klima na koju najveći utjecaj imaju reljef i nadmorska visina. Gore se ističu kao hladniji (-2°C do -4°C u siječnju, $<20^{\circ}\text{C}$ do $<18^{\circ}\text{C}$ u srpnju) i vlažniji (godišnje preko 1000 mm padalina) "otoci", dok su zavalata i okolni niži prostori na zapadu relativno topliji (-2°C do -1°C u siječnju i $>20^{\circ}\text{C}$ u srpnju). U vegetativnom periodu od IV. do IX. mjeseca u prosjeku padne otprilike 450 mm kiše, a najviše oborina padne u VI., VII. i VIII. mjesecu. Oko 10% oborina padne u obliku snijega. Prosječna godišnja temperatura iznosi $10,5^{\circ}\text{C}$, a vlažnost zraka iznosi 82,10%.

Slika 1: Administrativne granice Požeško-slavonske županije

Hidrogeološke značajke

Požeško-slavonska županija pripada području sliva rijeke Save te slivnom području rijeke Orljave i slivnome području Ilova-Pakra. Veća vlažnost gorskog predjela utjecala je na razvoj relativno guste mreže površinskih vodenih tokova koji gravitiraju prema hidrološkim osima-Orljava, Londža i Pakra. Sve vodotoke karakterizira pripadnost Savskom porječju i kišno-snežni režim. Prirodni vegetacijski pokrov i sastav tla su utjecani reljefom, litološkim sastavom i klimom područja.

U gorju prevladava kontinentalna bukovo-jelova šumska zajednica s razvojem smeđih distričnih tala, dok su nizinski predjeli obilježeni zajednicom hrasta sladunca i cera, pitomog kesetena s običnim grabom, uključujući i hrast lužnjak, topolu, vrbu i ostale hidrofilne šume i šikare naplavnih ravni. Prigorski i podgorski dijelovi zavalata obilježeni su razvojem lesiviranih (ispranih) i prudoglejnih tala, dok su naplavne ravni u dolinama vodotoka sačinjene od močvarno-glejnih i aluvijalnih tala.

Dijelovi prigorja, podgorja i Dilj-gora obilježeni razvojem smeđih tala na laporima, rendzinama lesiviranim i pseudoglejnim tlom.

Korištenje zemljišta

U zemljišnoj strukturi Županije prevladavaju poljoprivredne (47,42%) i šumske površine (45,26%), koje čine 92,68% ukupne površine zemljišta. Obradive poljoprivredne površine zauzimaju 43,13%, a udio površina građevinskog područja svih naselja na području Županije iznosi 6,66% (12.085, 94 ha). Vodne strukture (vodotoci, jezera, akumulacije, ribnjaci), kao i površine infrastrukturnih sadržaja (posebno prometna područja - cesta, putovi i željeznice) te površine iz kategorije ostale površine (posebne namjene, groblja), uvrštene su unutar navedenih struktura, a od ukupne površine zemljišta vode zauzimaju 27.538 km², (1,52%) i infrastruktura 43,48 km² (2,40%) (Izvor: Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje od 2011. do 2013. godine).

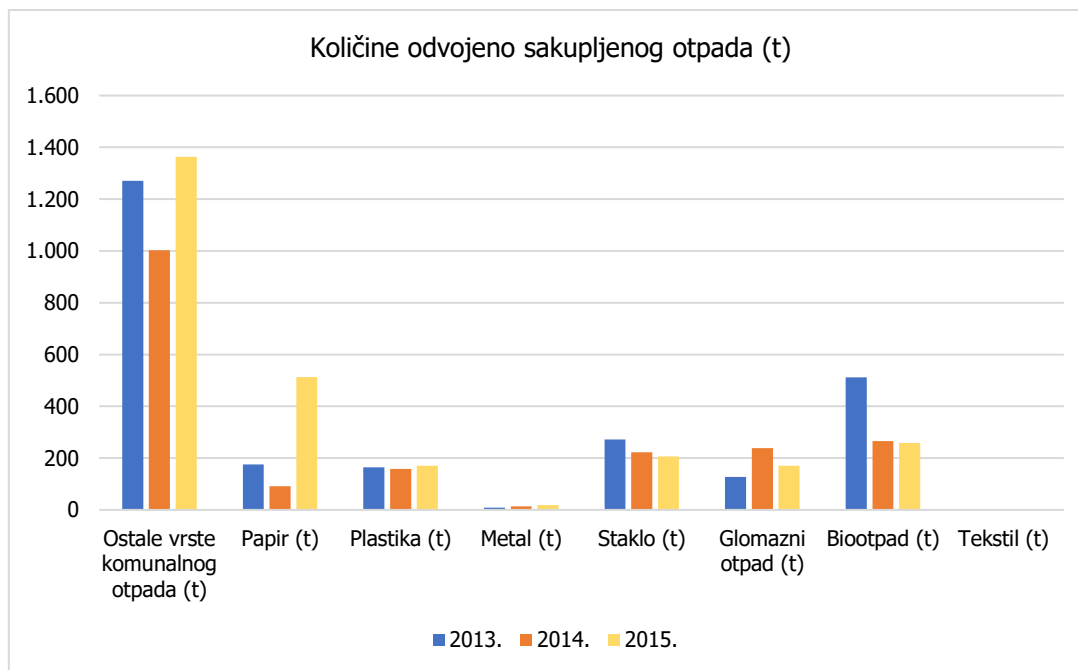
4.1.1 Analiza postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Požeško-slavonske županije

Prema podacima Agencije za zaštitu okoliša (AZO) u Požeško-slavonskoj županiji tijekom 2015.godine sakupljeno je 13.355 t komunalnog otpada, od čega je 12.431 t predano odlagalištima. Ukupno je sakupljeno 11.991 t miješanog komunalnog otpada (ključni broj 20 03 01). Ostalih odvojeno sakupljenih vrsta komunalnog otpada bilo je 1.364 t.

Tablica 1: Količine odvojeno sakupljenih vrsta komunalnog otpada u 2013., 2014., 2015., (www.azo.hr)

Županija Požeško-slavonska	Ostale vrste komunalnog otpada (t)	Papir (t)	Plastika (t)	Metal (t)	Staklo (t)	Glomazni otpad (t)	Tekstil (t)	Biootpad (t)	Postotak odvojeno sakupljenog otpada (%) u ukupno proizvedenom komunalnom otpadu
2013.	1.271	176	165	9	272	127	0	512	18,35
2014.	1.003	92	158	13	222	239	0	266	14,72
2015.	1.364	513	170	18	207	170	0	258	20,22
UKUPNO (t)	3.638	781	493	40	701	536	0	1.036	17,76

Na području Požeško-slavonske županije od odvojeno sakupljenih vrsta otpada najviše je sakupljeno biootpada (sveukupno 1.036 t u posljednje tri godine), zatim slijedi papir (sveukupno 781 t) te staklo 701 t, glomazni otpad, plastika i metal kao posebne kategorije otpada prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) s najmanjom količinom u odvojeno sakupljenim količinama komunalnog otpada. Podaci za odvojeno prikupljeni tekstil nisu dostupni što upućuje na činjenicu da se vjerojatno nije izdvajao iz komunalnog otpada. Ostalih vrsta komunalnog otpada 2013. godine sakupljeno je 1.271 t, 2014. godine 1.003 t te 2015. godine 1.364 t.

Grafički prikaz 1: Količine odvojeno sakupljenih vrsta komunalnog otpada od 2013. do 2015. godine (Izvor: <http://www.azo.hr/Izvjescia14>)

Tablica 2: Sakupljači komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se sakuplja komunalni otpad, 2015. godina (izvor: HAOP, Izvješće o komunalnom otpadu za 2015. godinu,)

Redni broj	Sakupljač	Jedinica lokalne samouprave
1.	Komunalac Požega d.o.o. Požega	gradovi Kutjevo, Pleternica, Požega, općine Brestovac, Čaglin, Jakšić, Velika, Kaptol
2.	Komunalac d.o.o. Pakrac	gradovi Pakrac i Lipik
3.	Unija nova d.o.o. Zagreb (ambalaža od plastike, stakla i metala)	gradovi Kutjevo, Lipik, Pakrac, Pleternica i Požega, općine Brestovac i Kaptol
4.	Flora VTC d.o.o. Virovitica (ambalaža od plastike, stakla i metala)	gradovi Kutjevo, Pakrac, Pleternica i Požega, općine Brestovac, Čaglin, Jakšić i Velika
5.	Friš d.o.o. Križevci (baterije i akumulatori)	gradovi Pakrac, Pleternica i Požega
6.	Jakob Becker d.o.o. Gornja Vrba (ambalaža od papira i kartona)	gradovi Pleternica i Požega

Organiziranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada obuhvaćeno je 66.647 stanovnika ili 85% od ukupnog broja stanovnika Požeško-slavonske županije. (www.azo.hr) Poslove sakupljanja otpada na području Požeško-slavonske županije obavljaju dva komunalna društva (u vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne samouprave), te četiri trgovačka društva (koncesionari) u privatnom vlasništvu registrirana za sakupljanje staklene i plastične ambalaže, papirne i kartonske ambalaže te elektroničke opreme. Otpad koji

sakupljaju komunalna društva s područja 10 jedinica lokalne samouprave odlaže se na dva službena odlagališta na području Požeško-slavonske županije (Vinogradine i Crkvište).

Na osnovu odobrenih planova sanacije odlagališta komunalnog otpada predviđaju se i rokovi rada odlagališta temeljem procjene mogućnosti odlaganja otpada na odlagališta do njihovog popunjenja i zatvaranja uz pretpostavku zadržavanja dosadašnjeg načina odlaganja i količina otpada za odlaganje.

Tablica 3: Tok odlaganja komunalnog otpada na odlagališta Požeško-slavonske županije (Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Izvješće o komunalnom otpadu, 2014.,2015.)

	NAZIV ODLAGALIŠTA	KOLIČINA OTPADA t/g		JLS KOJE ODLAŽU OTPAD
		2014.	2015.	
1.	Vinogradine, Požega Komunalac Požega d.o.o. Požega	10.872	14.687	gradovi Kutjevo, Pleterniča i Požega, općine Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika
2.	Crkvište, Pakrac Komunalac d.o.o. Pakrac	2.177	2.237	gradovi Lipik i Pakrac
	UKUPNA KOLIČINA OTPADA (t/god)	13.049	16.924	

Provedba mjera u gospodarenju otpadom je slijedeća:

- organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada obuhvaćeno je 66.647 stanovnika ili 85%, što je manje od Planom planiranih 90% stanovništva do konca 2016.godine,
- količina komunalnog otpada odloženog na odlagališta u 2015.godini je povećana, što je posljedica povećanog odlaganja otpada ključnog broja 10 09 08 na odlagalište „Vinogradine“ Požega,
- povećano je odvojeno sakupljanje posebnih kategorija otpada
- nije započelo organizirano sakupljanje i kompostiranje biorazgradivih vrsta otpada iz domaćinstva i ostalih djelatnosti, a nije realizirana ni započeta izgradnja kompostane,
- gospodarenje građevinskim otpadom nije zadovoljavajuće budući nisu niti na jednoj od 4 lokacije za građevinski otpad (od planiranih 4) osigurani uvjeti i oprema za obradu i reciklažu građevinskog otpada,

4.2 Osnovni podaci o Gradu Kutjevo

Grad Kutjevo pripada središnjem području Istočne Hrvatske kao geografske cjeline odnosno dio je prirodno-geografske cjeline Požeške kotline. U okviru prirodno geografske cjeline Požeške kotline, grad Kutjevo je smješten na njenom sjeveroistočnom dijelu, koji se od kotline blago uzdiže prema južnim padinama Papuka i Krndije.

Grad Kutjevo dio je Požeško-slavonske županije, kojoj pripada prema teritorijalnom ustroju lokalne samouprave. U okviru prostora Županije, Grad Kutjevo se smjestio u njezinom sjeveroistočnom dijelu. Grad Kutjevo je na zapadu u okruženju općine Kaptol, južno općine Pleternica, te jugoistočno i istočno općine Čaglin. Sjeverna granica Grada Kutjeva je ujedno i granica prema prostoru Virovitičko-podravске županije, odnosno prostoru Grada Orahovica. Sjeveroistočna granica Grada je ujedno i granica prema prostoru Osječko-baranjske županije, odnosno općinama Feričanci i Donja Motičina.

Položaj Grada unutar Požeške kotline utjecao je i na ograničenja u razvitku prometnog sustava Grada uvjetovanih prirodnim karakteristikama terena. Glavni prometni koridor na području Grada je trasa državne ceste D53 i D51. Prometnu prohodnost prostora osigurava mreža županijskih i lokalnih cesta. Uz južni rub Grada prolazi i trasa željezničke pruge Našice-Pleternica.

Slika 2: Položaj Grada Kutjevo, Požeško-slavonska županija (Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Kutjevo, 24/04)

Grad Kutjevo je šesta po veličini od deset jedinica lokalnih samouprava Požeško-slavonske županije s površinom od 173,61 km², što iznosi 9,56% ukupne površine Županije. Ukupan broj stanovnika na području Kutjeva je 6.247 stanovnika. Gustoća naseljenosti po jedinici površine je oko 35,98 stanovnika/km². Najgušće naseljeno naselje je Kutjevo (tablica 4.).

Tablica 4: Podaci o broju stanovnika po naseljima Grada Kutjeva, prema popisu stanovništva iz 2011. godine (www.dzs.hr)

Naziv naselja	Broj stanovnika
Bektež	388
Bjeliševac	112
Cigelnik	143
Ferovac	103
Grabarje	490
Gradište	152
Hrnjevac	174
Kula	331
Kutjevo	2.440
Lukač	150
Mitrovac	133
Ovčare	123
Poreč	119
Šumanovci	139
Tominovac	164
Venje	98
Vetovo	988
Sveukupno:	6.247

Na području Grada Kutjevo registrirano je 87 pravnih subjekata (Tablica 5.).

Tablica 5: Popis tvrtki koje obavljaju svoju djelatnost na području Grada Kutjeva, (Izvor: Registar poslovnih subjekata, travanj 2017.)

Skraćena tvrtka/naziv	Adresa
1. KUTJEVO d. o. o.	Kralja Tomislava 1 , 34340 Kutjevo
2. KRAUTHAKER d.o.o.	Ivana Jambrovića 6 , 34340 Kutjevo
3. LOZNI CIJEPOVI KUTJEVO d. o. o.	Kamenjača 1 , 34340 Kutjevo
4. KAPULAR d. o. o.	Požeška 52 , 34335 Vetovo
5. ZDRAVSTVENA USTANOVA ZA LJEKARNIČKU DJELATNOST LJEKARNE PERAK	Republike Hrvatske 73 /a, 34340 Kutjevo
6. VD GRUPA d.o.o.	Požeška 58 , 34335 Vetovo
7. SCHÖN BLÜCK d. o. o. Vetovo	Zagrebačka 18 , 34335 Vetovo
8. LUKAČEVIĆ d. o. o.	BEKTEŽ 9 , 34343 Bektež
9. POLJOSTROJ d. o. o.	Zagrebačka 5 , 34335 Vetovo
10. PLASTIK CENTAR j.d.o.o.	Miroslava Kraljevića 4 , 34340 Kutjevo
11. Veterinarska ambulanta - Simentalac d.o.o.	Kamenjača 5 , 34340 Kutjevo
12. Perak d.o.o.	Tomislava Tomića 41 , 34340 Kutjevo
13. VUKAS TRANSPORT j.d.o.o.	Tominovac 62 , 34340 Tominovac
14. GEOMETRICUS d.o.o.	Ferovac 32 , 34340 Ferovac
15. KUTJEVO TRGOVINA d. o. o.	Kralja Tomislava 1 , 34340 Kutjevo
16. ŠOP GRADNJA j.d.o.o.	Stjepana Radića 68, 34312 Grabarje

Skraćena tvrtka/naziv	Adresa
17. DOBRA VINA j.d.o.o.	Otok 5 , 34340 Kutjevo
18. BAOR d.o.o.	Bana Josipa Jelačića 6 A, 34340 Kutjevo
19. Kutjevački podrum d.o.o.	ZDENKA TURKOVIĆA 1 , 34340 Kutjevo
20. VOŠTOG j.d.o.o.	Republike Hrvatske 62 , 34340 Kutjevo
21. HLEVIŠTAN j.d.o.o.	Šumanovci 4 , 34308 Šumanovci
22. PAVIĆ VINOGRADARSTVO d.o.o.	Požeška 4 , 34335 Vetovo
23. AGRO CIJEPOVI d.o.o.	Kamenjača 1 , 34340 Kutjevo
24. PANIS d.o.o.	Mijata Štefanca 7 , 34343 Kula
25. NICK & M j.d.o.o.	Republike Hrvatske 28 , 34340 Kutjevo
26. VENJE d.o.o. u stečaju	Gradište 73 a, 34343 Gradište
27. LUKS GRAD j.d.o.o.	Republike Hrvatske 60 , 34340 Kutjevo
28. SVJEŽE DELICIJE d.o.o.	Stjepana Radića 2 , 34312 Grabarje
29. RIBOPROMET j.d.o.o.	Lukač 1A, 34335 Lukač
30. ACTIO PLUS d.o.o.	Kutjevačka 11 , 34335 Vetovo
31. ARHIMED d.o.o.	Gradište 78 , 34343 Gradište
32. VIŠEVICE d.o.o.	Tomislava Tomića 14 , 34340 Kutjevo
33. GALIĆ-COMPANY d. o. o. u stečaju	Bektež 20 , 34343 Bektež
34. MOKOŠICA ĐORĐI d.o.o.	Kralja Tomislava 1 , 34340 Kutjevo
35. GATTUS d.o.o.	Stjepana Radića 2 /b, 34340 Kutjevo
36. ELEN KUTJEVO d.o.o.	Kamenjača bb, 34340 Kutjevo
37. KATIĆ d. o. o.	Šumanovci 30 , 34340 Kutjevo
38. SAL TERRAE j.d.o.o.	Bjeliševac 22 , 34340 Bjeliševac
39. GEO GRUPA j.d.o.o.	Zagrebačka 46 , 34340 Kutjevo
40. PETRO -OORT d.o.o.	Bektež 28 , 34343 Bektež
41. AUTO SERVIS HORA j.d.o.o.	Slavonska 7A, 34340 Kutjevo
42. 'ŽIVOT'	Kamenjača 5 , 34340 Kutjevo
43. VINOTA	Trg graševine 1 , 34340 Kutjevo
44. Ekološka udruga 'Čuvari prirode'	Tomislava Tomića 21 , 34340 Kutjevo
45. Udruga De Gotho	Kralja Tomislava 1 , 34340 Kutjevo
46. MATICA UMIROVLJENIKA GRADA KUTJEVA	Republike Hrvatske 74 , 34340 Kutjevo
47. Osnovna škola Zdenka Turkovića	Republike Hrvatske 26 , 34340 Kutjevo
48. Tamburaški orkestar Bekrija Kutjevo	Republike Hrvatske 26 , 34340 Kutjevo
49. POLJOPRIVREDNA ZADRUGA AGRARIA u stečaju	Stjepana Radića 45 , 34312 Grabarje
50. AUTO SERVIS MARIO j.d.o.o.	Bjeliševac 33 , 34340 Bjeliševac
51. Udruga ljubitelja prirode Dragaljevac Bektež	Bektež bb, 34343 Bektež
52. VIJEĆE SRPSKE NACIONALNE MANJINE GRADA KUTJEVA	Gradište 93 , 34343 Gradište
53. AT Agrofort j.d.o.o.	Tomislava Tomića 35 , 34340 Kutjevo
54. Dječji vrtić Kutjevo	Republike Hrvatske 109 , 34340 Kutjevo
55. VINO LUKAČEVIĆ d.o.o.	Bektež 9 , 34343 Bektež
56. Udruga ljubitelja životinja Kutjevo	Kralja Tomislava 6 , 34340 Kutjevo
57. EKO VINO FRANCIS d.o.o.	Mitrovac 25 , 34340 Mitrovac
58. REFORMIRANA KRŠĆANSKA KALVINSKA CRKVA U HRVATSKOJ CRKVENA OPĆINA BJELIŠEVAC	Bjeliševac 2 c, 34340 Bjeliševac
59. Udruga malih sirara Požeško-slavonske županije 'ŠOKAC'	Zagrebačka 22 , 34335 Vetovo
60. Udruga Mladih Kula	J.B. Jelačića bb, 34343 Kula
61. 'VETERI CASTRA' - VETOVO	Zagrebačka 1 , 34335 Vetovo

Skraćena tvrtka/naziv	Adresa
62. ZRG KAMIN MONTAŽA j.d.o.o.	Stjepana Radića 8 , 34340 Kutjevo
63. MALONOGOMETNI KLUB 'Birtijca Šumanovci'	Šumanovci 2 , 34308 Šumanovci
64. 'Prva Udruga LJUBITELJA GRAŠEVINE-KUTJEVO'	Trg graševine 1 , 34340 Kutjevo
65. Udruga KUTJEVAČKIH AUTO MOTO SPORTAŠA	Eugena Kvaternika 6 , 34340 Kutjevo
66. JUDO KLUB 'KUTJEVO'	Tomislava Tomića 21 , 34340 Kutjevo
67. NIK USLUGE j.d.o.o.	Republike Hrvatske 28 , 34340 Kutjevo
68. NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	Republike Hrvatske 77 , 34340 Kutjevo
69. Dobrovoljno vatrogasno društvo Grabarje	K. Tomislava 36 , 34312 Grabarje
70. MUŠKA PJEVAČKA SKUPINA 'GRABARČANI'	Kralja Tomislava 36 , 34312 Grabarje
71. 'Hodočasnički korak nade'	Vinkomir 32 /a, 34340 Kutjevo
72. DADO GRADNJA j.d.o.o.	Stjepana Radića 69 , 34312 Grabarje
73. VIKTORIA PROMET d.o.o.	Tominovac 62 , 34340 Tominovac
74. GRAD KUTJEVO	Trg graševine 1 , 34340 Kutjevo
75. PODRUMI VENJE d.o.o.	Venje 2 , 34340 Venje
76. LIBER d.o.o.	Matije Gupca 57 , 34340 Kutjevo
77. MODERN TECHNOBAU d. o. o. u likvidaciji	POŽEŠKA 52 , 34335 Vetovo
78. Raseljeni Hrvati sela Viševice	Vinkomir 7 , 34340 Kutjevo
79. GRADSKI OGRANAK UDRUGE HRVATSKIH DRAGOVOLJACA DOMOVINSKOG RATA GRADA KUTJEVA	Zdenka Turkovića 13 , 34340 Kutjevo
80. Dobrovoljno vatrogasno društvo Vetovo	Stjepana Radića 15 /b, 34335 Vetovo
81. CIPOV d.o.o.	Zagrebačka bb, 34340 Kutjevo
82. UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA 1990-1996 RH Podružnica Požega	Lukač 1 /D, 34335 Lukač
83. TRGOGRADNJA j.d.o.o.	Bektež 20 , 34343 Bektež
84. JAVORA j.d.o.o.	Kralja Tomislava 56 , 34312 Grabarje
85. PZ UPO Centar - Simentalac	Kamenjača 5 , 34340 Kutjevo
86. BODY BUILDING KLUB 'IGOR' FEROVAC	Ferovac 1 , 34340 Ferovac
87. Nezavisni sindikat radnika u proizvodnji hrane i pića	Kralja Tomislava 1 , 34340 Kutjevo

4.2.1 Gospodarenje otpadom na području Grada Kutjevo

Sukladno Uredbi o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05, 39/09), otpad je klasificiran prema kriterijima, i to:

- prema svojstvima: inertni otpad, neopasni otpad, opasni otpad
- prema mjestu nastanka: komunalni otpad, proizvodni otpad

Sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada na području Grada Kutjeva

Na području Grada Kutjeva organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada obavlja komunalno društvo „Komunalac Požega“ d.o.o. iz Požege. Organiziranim odvozom na području Grada Kutjeva obuhvaćeno je 1.790 korisnika. Od toga 1.690 korisnika čine domaćinstva (1.603 u individualnom i 87 u kolektivnom stanovanju), a preostalih 100 korisnika su gospodarski subjekti. (Izvor: „Komunalac Požega“ d.o.o. Požega)

Domaćinstvima su podijeljene vreće za papir, staklo i plastiku. Odvoz tako odvojeno sakupljenog korisnog otpada obavlja se prema utvrđenim planovima odvoza jedanput u dva (2) mjeseca. Na zelenim otocima odvojeno se sakupljaju papir, staklo i plastika, a odvoze se jedanput tjedno. Na području Grada Kutjeva odvojenim sakupljanjem korisnog otpada do kraja 2016.godine obuhvaćeno je cca 42,9% korisnika usluge, uglavnom domaćinstava u individualnom stanovanju.

Sakupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) otpada vrši se na način da „Komunalac Požega“ d.o.o. obavještava korisnike putem medija i pisanih obavijesti o datumu odvoza istog s određenog područja uz napomenu da se korisnici komunalnih usluga koji žele koristiti uslugu odvoza i zbrinjavanja glomaznog otpada, moraju javiti telefonskim putem, te da glomazni otpad ne smiju odlagati na javnu površinu, nego ga pripremiti na odvoz unutar svoje okućnice neposredno uz javnu površinu.

Zeleni otoci Grada Kutjevo

Prema dobivenim podacima od nadležnih službi za komunalne djelatnosti Grad Kutjevo ima postavljen po jedan zeleni otok u svakom naselju, a u samom Kutjevu ima postavljena još dva zelena otoka i u Vetovu se nalazi još jedan zeleni otok. Grad Kutjevo ima dodatno grupu od tri kontejnera dodatno za papir, PET i staklenu ambalažu. Na području Grada Kutjeva nalazi se 20 zelenih otoka.

Tablica 6: Popis zelenih otoka na području Grada Kutjeva (Izvor: Grad Kutjevo - Jedinstveni upravni odjel)

ZELENI OTOCI							
red. br.	LOKACIJA	KONTEJNERI ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA					
		PAPIR	PLASTIKA	STAKLO	METALNA AMBALAŽA	STARE BATERIJE	LIJEKOVI
1.	KUTJEVO-Ulica Vinkomir	X	X	X	X	X	X
2.	KUTJEVO-Nogometno igralište	X	X	X	X	X	X
3.	KUTJEVO-Vatrogasni dom	X	X	X	X	X	X
4.	VETOVO-Centar	X	X	X	X	X	X
5.	VETOVO-Crkva	X	X	X	X	X	X
6.	GRABARJE-Centar	X	X	X	X	X	X
7.	BEKTEŽ-centar	X	X	X	X	X	X
8.	KULA-Centar	X	X	X	X	X	X

ZELENI OTOCI							
red. br.	LOKACIJA	KONTEJNERI ZA ODVOJENO PRIKUPLJANJE OTPADA					
		PAPIR	PLASTIKA	STAKLO	METALNA AMBALAŽA	STARE BATERIJE	LIJEKOVI
9.	<i>HRNJEVAC-Centar</i>	X					
10.	<i>TOMINOVAC-Centar</i>	X					
11.	<i>GRADIŠTE-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
12.	<i>LUKAČ-Vatrogasni dom</i>	X	X	X	X	X	X
13.	<i>ŠUMANOVCI-Vatrogasni dom</i>	X	X	X	X	X	X
14.	<i>CIGLENIK-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
15.	<i>MITROVAC-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
16.	<i>POREČ-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
17.	<i>OVČARE-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
18.	<i>BJELIŠEVAC-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
19.	<i>FEROVAC-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
20.	<i>VENJE-Društveni dom</i>	X	X	X	X	X	X
UKUPNO:	ZELENI OTOCI	20	20	20	20	20	20

Osim zelenih otoka, Kutjevo ima postavljene dodatne kontejnere za staklo, PET i MET ambalažu na tri mjesta: Messnerova ulica, Močenice i Ulica kralja Tomislava (Izvor: Državni ured za reviziju, Osijek, travanj 2014.).

Treba napomenuti da se na području Kutjeva nalaze sveukupno 23 spremnika za prikupljanje stakla koji su raspoređeni na šest lokacija u samome Gradu (nogometno igralište, vatrogasni dom, Ulica Kralja Zvonimira na dva mjesta, Vinkomir i Ulica Mirka Mesnera) te u svim pripadajućim naseljima (njih 17). Nadalje, prema dostavljenim podacima od strane Jedinstvenog upravnog odjela Grada Kutjevo (29. ožujak 2016.), Unija Nova d.o.o. je zadužena za prikupljanje stakla iz odgovarajućih spremnika za staklo.

Posude i kontejneri za miješani komunalni otpad

Posude i kontejneri za miješani komunalni otpad zapremine 120, 240, 1.100 lit i 5 m³ smješteni su uglavnom unutar objekata i drugih prostora za tu namjenu, tamo gdje to nije moguće na javnim površinama, što se prvenstveno odnosi na posude i kontejnere veće zapremine (1.100 lit, 5 m³ i 7m³).

Usluga sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada obavlja se prema volumenu otpada. Za otpad koji ne stane u spremnik, korisnik je obvezan kupiti doplatnu vreću u čiju je cijenu uračunata usluga odvoza i zbrinjavanja otpada. Korisnike se potiče na odvajanje korisnog otpada iz komunalnog otpada. Tako se smanjuju količine otpada u spremnicima za komunalni otpad što u konačnici rezultira i smanjenim količinama otpada na odlagalištu.

Korisni otpad odvozi se na reciklažno dvorište odlagališta „Vinogradine“ gdje prolazi postupke sortiranja, izdvajanja nečistoća iz otpada i nečistog korisnog otpada, a određene vrste se i baliraju (PE folija, big bag vreće, PET ambalaža, HDPE i PP ambalaža). Nečistoće iz otpada te sav nečisti otpad, koji ovlaštene sakupljači ne preuzimaju, odlaže se u kasete odlagališta, a iskoristivi otpad, koji je vrijedna sirovina, predaje ovlaštenim sakupljačima.

Sustav odvojenog prikupljanja otpada u Gradu Kutjevo podrazumijeva kontejnere za staklo, papir, plastiku, metalnu ambalažu, spremnike za sakupljanje starih lijekova i baterija.

Slika 3: Zeleni otok na području Grada Kutjevo (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

Slika 4: Spremnici za odvojeno prikupljanje starih lijekova i starih baterija (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

Tablica 7: Pregled prijavljenih podataka o postupanju s komunalnim otpadom (www.azo.hr, Izvješće o izvršenju plana gospodarenja otpadom za 2016. godinu Grad Kutjevo)

GODINA	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
BROJ STANOVNIKA OBUHVACENO SAKUPLJANJEM OTPADA	5.180	5.310	5.200	5.130	5.130
KOLIČINA SAKUPLJENOG OTPADA PREMA VRSTI (t)					
Ambalaža od papira i kartona (15 01 01), papir i karton (20 01 01)	3,22	5,42	6,11	9,67	14,83
Plastika (15 01 02, 20 01 39)	7,10	7,07	10,44	9,10	2,21
Staklo (15 01 07, 20 01 02)	15,50	14,75	22,86	15,16	14,90
Tekstil (20 01 11)	-	-	-	-	-
Ambalaža od metala (15 01 04), Metali (20 01 40)	0,20	0,31	0,80	1,24	-
Biorazgradivi otpad (20 02 01)	8,96	26,34	26,42	16,52	27,52
Glomazni otpad (20 03 07)	7,92	0,20	0,74	2,74	0,72
Komunalni otpad (20 03 01)	793,10	793,81	875,75	802,78	808,72
Sveukupno prikupljeno otpada (t)	836,00	847,90	943,12	857,21	868,90

5 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA

5.1 Količine i vrste proizvedenog otpada

Komunalni otpad

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

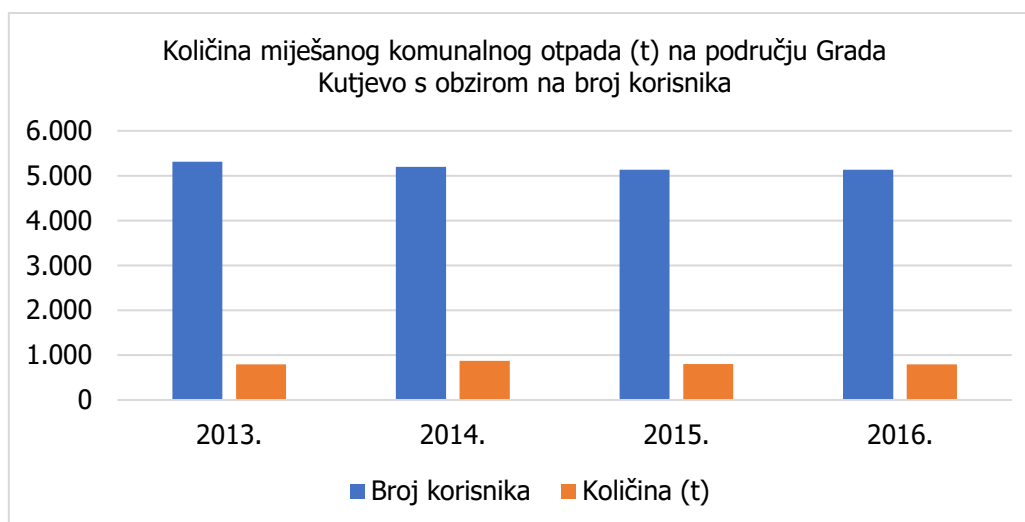
Na području Grada Kutjeva prema popisu stanovništva iz 2011. godine živi 6.247 stanovnika u 2.013 kućanstava (Izvor:www.dzs.hr). Prosječno kućanstvo ima 3,1 stanovnika. Komunalni otpad na području Grada Kutjeva sakuplja se kombiniranim načinom putem vrećica, posuda od 120 lit i kontejnera zapremnine 1.100 lit te 5 m³ i 7 m³ te se prevozi specijaliziranim vozilima. Stanovnici odlažu otpad na samome mjestu njegova nastanka te ga dan prije odvoza iznose na javnu površinu kako bi ga specijalizirana vozila sakupila. Odvoz otpada se vrši prema Planu odvoza na odlagalište otpada „Vinogradine“.

Količine otpada

Uslugom organiziranog sakupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada obuhvaćeno je oko 82% stanovnika Grada Kutjeva odnosno sva naselja prema podacima dobivenim iz nadležne komunalne službe. Iz Tablice 8. i Grafičkog prikaza 2. vidljivo je da se broj korisnika usluge sakupljanja komunalnog pomalo smanjuje te su i količine miješanog komunalnog otpada relativno male i također se smanjuju. Ovo može upućivati na porast razdvajanja otpada prema vrsti prilikom odlaganja otpada ili pak na činjenicu da se smanjuje količina otpada općenito radi blagog smanjena broja stanovnika na području Grada Kutjeva.

Tablica 8: Količine miješanog komunalnog otpada sakupljenog na području Grada Kutjevo u razdoblju od 2013. do 2016. godine (Izvor: www.azo.hr, Grad Kutjevo)

Godina	Ključni broj	Vrsta otpada	Broj korisnika	Količina (t)
2013.	20 03 01	miješani komunalni otpad	5.310	793,10
2014.	20 03 01	miješani komunalni otpad	5.200	875,75
2015.	20 03 01	miješani komunalni otpad	5.130	802,78
2016.	20 03 01	miješani komunalni otpad	5.130	808,72

Grafički prikaz 2. Količine odloženog miješanog komunalnog otpada području Grada Kutjeva
(Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu; www.azo.hr, Grad Kutjevo)

Sastav otpada

Sastav komunalnog otpada varira ovisno o sredini u kojoj nastaje i zavisi o mnogim faktorima, kao što su standard stanovništva, tip naselja te dostignuti nivo komunalne higijene. Otpad koji se na razmatranom području stvara, u pravilu je različit od onog koji bi se dobio sortiranjem otpada na odlagalištu prije odlaganja, budući da se dio otpada u seoskim domaćinstvima koristi ili spaljuje. S obzirom na to da na analiziranom području nije provedeno sortiranje otpada, odnosno utvrđivanje njegova sastava, prikazan je pretpostavljeni sastav otpada na osnovu iskustvenih parametara. Sastav otpada prikazan u tablici 6. u pravilu nije isti onom koji bi se dobio sortiranjem otpada na odlagalištu neposredno po istovaru iz vozila, budući da se dio otpada u seoskim domaćinstvima koristi ili spaljuje.

Tablica 9: Procijenjeni sastav komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u 2015.godini
(www.azo.hr)

Vrsta otpada	Količina /kg
Drvo	1,0
Papir i karton	23,2
Guma	0,2
Plastika	22,7
Koža/4kosti	0,5
Tekstil/odjeća	3,7
Kuhinjski otpad	30,9
Vrtni otpad	5,7
Staklo	3,7
Metal	2,1
Ostali otpad (zemlja, pijesak, nedefinirano)	6,3
Ukupno	100

Da bi se dobili podaci koji bi što točnije odražavali stvarno stanje na razmatranom području, potrebno je provesti vaganja i sortiranja otpada u svakom godišnjem dobu, tako da se uzorci uzimaju sa cjelokupnoga područja.

Krupni glomazni komunalni otpad

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je napatkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Glomazni otpad se skuplja na organizirani način jedanput godišnje ili po pozivu. Jedan put godišnje Komunalac Požega d.o.o. vrši prikupljanje i odvoz glomaznog otpada iz svih naselja Grada Kutjeva. Spremnici za glomazni otpad primjenjuju se u slučaju organiziranog odvoza glomaznog otpada iz stambenih zgrada ili po pozivu i tada se koriste kontejneri zapremnine 5 m³ i 7 m³. Spremnici za glomazni otpad se ne postavljaju na javne površine zbog mogućnosti nekontroliranog odlaganja raznih vrsta otpada (miješanog komunalnog otpada i otpada životinjskog podrijetla).

Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

U službenom glasniku Grada Kutjeva 5/15, poglavlje IV. Odluka o sakupljanju, odvozu i postupanju s komunalnim otpadom opisan je način postupanja s biorazgradivim otpadom u domaćinstvima (korištenje vlastitih kompostišta i kompostera, a po izgradnji kompostane i reciklažnog dvorišta, davatelj usluge osigurat će vreće i posude za sakupljanje biorazgradivog otpada od korisnika koji nemaju mogućnost odlaganja biorazgradivog otpada u vlastita kompostišta ili kompostere). Korisnici bi trebali postupiti u skladu s navedenom Odlukom, no i dalje se dio biorazgradivog otpada odlaže zajedno sa miješanim komunalnim otpadom (Izvor: Komunalac d.o.o. Požega). Pregledom podataka iz tablice 7. može se zaključiti da je zamjetan trend porasta prikupljanja biorazgradivog otpada u odvojeno sakupljenim kategorijama otpada na području Grada Kutjeva.

Proizvodni otpad

Proizvodnim otpadom smatra se otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnih procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Neopasni proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, a po sastavu i svojstvima je sličan komunalnom otpadu. Neopasni proizvodni otpad ne smije imati niti jedno od svojstava opisanih u Dodatku III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). Proizvodnim otpadom se ne smatraju ostaci iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Opasni otpad je svaki otpad koji je po sastavu i svojstvima određen kao opasni otpad prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom. Opasni otpad je određen kategorijama i sastavinama, a obvezno sadrži jedno ili više svojstava određenih Dodatkom III Zakona o održivom gospodarenju otpadom. (NN 94/13)

Količine odvojeno sakupljenog otpada

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal) bi se trebalo provoditi sakupljanjem s kućnog praga, putem spremnika na javnim površinama, zelenih otoka, reciklažnih dvorišta te putem uspostavljenih nacionalnih shema. Na području Grada Kutjeva sustav odvojenog sakupljanja otpada je zadovoljavajući budući da su postavljeni kontejneri za staklo, metal i papir, podijeljene vreće za plastiku i papir, te postavljeni kontejneri za odvojeno prikupljanje tekstila i obuće.

Specifična količina komunalnog otpada po stanovniku

Na temelju podataka iznesenih u Izvješću o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Grada Kutjevo za 2016. godinu, (količine komunalnog otpada sakupljenog na području Grada Kutjeva) specifična količina komunalnog otpada koji se stvara na analiziranom području po stalnom stanovniku obuhvaćenom organiziranim odvozom iznosila je: Specifična količina = $808,72 \text{ tona} \times 1.000 / (6.247 \text{ stanovnika} \times 365 \text{ dana}) = 0,355 \text{ kg/st./dan}$ ili $129,46 \text{ kg/st./god}$. Očekuje se da će u narednim godinama doći do smanjenja specifične količine otpada čime će se i količina komunalnog otpada koji će se trebati obrađivati, smanjiti.

Uz pridržavanje zakonskih obveza i uspostavom sustava odvojenog sakupljanja količina otpada koju treba odlagati, a nakon 2018. godine slati na obradu u Centar za gospodarenje otpadom, neće se povećati.

5.2 Projekcija količina otpada 2017. – 2022.godine

Projekcija količina otpada koja će se stvarati na području Grada Kutjeva do 2022. godine je procjena trenda koja se temelji na sljedećim postavkama:

- podacima ROO – AZO i Grada Kutjeva za razdoblje od 2017. do 2022. godine,
- popisu stanovništva iz 2011. godine i obuhvatnosti uslugama zbrinjavanja otpada,
- procijenjenom prirodnom prirastu stanovništva,
- procijenjenom povećanju životnog standarda i
- promjeni strukture i razvoju gospodarstva.

Uvažavajući planirane aktivnosti i dokumente koji opisuju cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na nacionalnoj i regionalnoj razini, pretpostavljeno je sljedeće:

- da se broj stanovnika na promatranom području neće bitno mijenjati,
- da je na promatranom području obuhvatnost organiziranim odvozom otpada 100%,
- da će specifična količina komunalnog otpada koju dnevno proizvede stalni stanovnik Grada Kutjeva rasti po prosječnoj stopi oko 1%,

Plan gospodarenja otpadom Grad Kutjevo za razdoblje 2017.-2022. godine

- da će do 1. siječnja 2020.godine osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje papira, plastike, stakla i metala iz kućanstava u minimalnom udjelu od 50% mase otpada,
- da će udio izdvojeno sakupljenih komponenti komunalnog otpada iznositi u 2017. godini 5%, a do 1. siječnja 2022. godine minimalni udio ponovne uporabe i recikliranja papira, plastike, stakla i metala iz kućanstava iznositi će 20% od mase otpada i
- predviđene su zanemarive količine proizvodnog neopasnog otpada za koje je predviđeno odlaganje (predviđa se njegova uporaba).

Prilikom svake značajnije promjene tehnoloških procesa, potrebno je preispitati i količinu proizvodnog neopasnog otpada. K tome, nakon svake promjene u sustavu gospodarenja otpadom, ili zakonskih propisa, potrebno je utvrditi količine u pojedinim tokovima otpada i preispitati projekcije. O evidentiranim promjenama izvještavat će se u godišnjim izvješćima o provedbi ovoga Plana. U nastavku je dan prikaz procjene trenda kretanja količina otpada za Grad Kutjevo koji se temelji na navedenim pretpostavkama i propisima.

Tablica 10: Projicirana količina komunalnog otpada za Grad Kutjevo do 2022.godine

Godina	Ukupno otpada (KO+NPO)	Odvojeno sakupljeni KO (GLO, BRO, RD i KON)	Ostatak za zbrinjavanje ili obradu	Udio izdvojenog otpada
	Količina (t/god)	Količina (t/god)	Količina (t/god)	%
2017	817	41	776	5,00
2018	825	66	759	8,00
2019	833	92	741	11,00
2020	842	118	724	14,00
2021	851	145	706	17,00
2022	860	172	688	20,00

GLO – glomazni otpad, RD – reciklažno dvorište, KON – kontejneri na javnim površinama, BRO – biorazgradivi otpad, KO – komunalni otpad, NPO – neopasni proizvodni otpad

6 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

6.1 Mjere izbjegavanja nastanka otpada

Izbjegavanje otpada se definira kao skup mjera koje dovode do toga da se kod proizvodnje i potrošnje stvara manje otpada ili uopće otpad ne nastaje. Pojam smanjenja otpada može se definirati kao zbroj svih mjera kojima se u procesima proizvodnje, potrošnje robe, pakiranja i korištenja postiže smanjenje i/ili potpuno izbjegavanje otpada tj. kojima se postiže proizvodnja otpada koji se može obraditi i/ili ponovno upotrijebiti. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište ispitanih vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjit će se količine i štetnost otpada koji bi trebalo obraditi i/ili odložiti. Pri tome veliku ulogu ima edukacija kako proizvođača dobara tako i krajnjeg potrošača. Glavni cilj Plana gospodarenja otpadom Grada Kutjevo je uspostavljanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, koji obuhvaća:

1. Provedbu mjera odvojenog sakupljanja otpada,
2. Edukaciju i jačanje svijesti građana,
3. Mjere praćenja stanja okoliša (monitoring) uz izgradnju reciklažnog dvorišta i
4. Integriranje sustava gospodarenja otpadom Grada Kutjevo u sustav CGO (Centra gospodarenja otpadom).

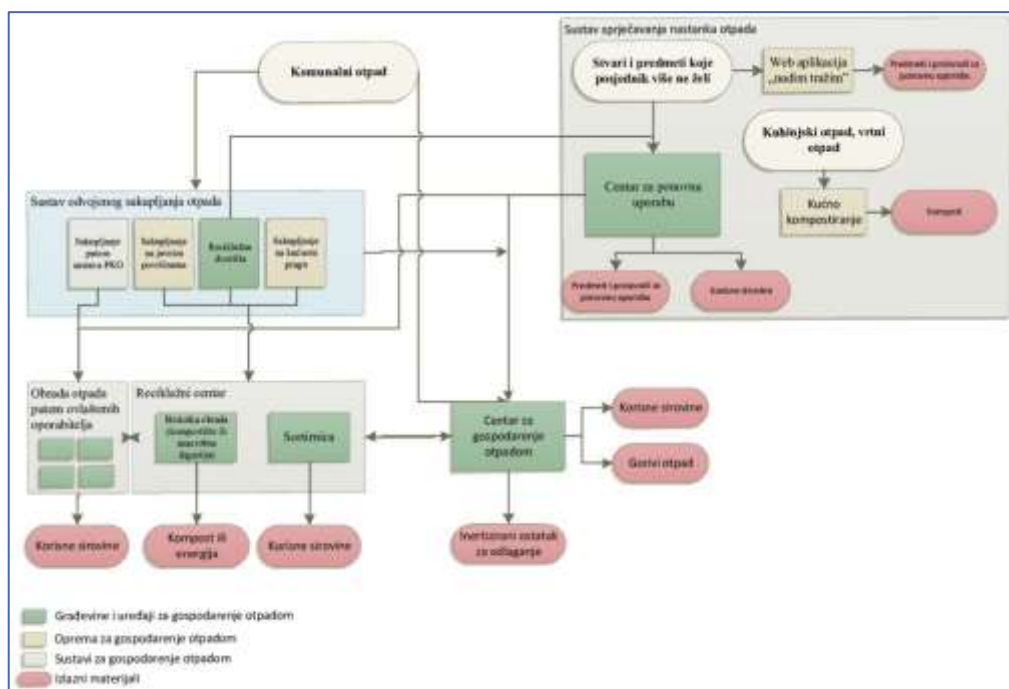
Sustav gospodarenja komunalnim otpadom na području Grada Kutjevo nastoji slijediti ekološka načela i kriterije kojima se pokušava postići najviši stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja pojedinih komponenti komunalnog otpada čime se ostvaruju višestruko korisni učinci:

- materijalno iskorištavanje otpadnih tvari recikliranjem – papir, plastika, biorazgradive tvari, staklo i ostalo,
- odvajanje opasnih tvari iz komunalnog otpada ostvarujući pritom bitno smanjenje nepovoljnih svojstava ostatnog otpada i
- smanjenje volumena i mase ostatnog otpada kojeg treba zbrinuti u okviru regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Grad Kutjevo odredio je obvezu korištenja komunalne usluge održavanja čistoće u smislu odvoza i sakupljanja komunalnog otpada. Grad Kutjevo je aktivan sudionik u provođenju suvremenog modela gospodarenja otpadom čija težnja je smanjenje negativnih učinaka odlagališta otpada na okoliš i obrada otpada s minimalnim udjelom ostataka.

Novim sustavom gospodarenja otpadom nastoji se osigurati što intenzivniji tok otpada kroz sustav odvojenog prikupljanja, obrade i plasmana pojedinih sekundarnih sirovina. Time se u prvom redu smanjuje količina miješanog otpada, odnosno smeća koji u komunalnom sustavu nastaje, a time i posljedična kumulativna negativna vrijednost. S druge strane, intenziviranje

odvojenog prikupljanja stvara i određenu pozitivnu vrijednost koja proizlazi iz prodaje sekundarnih sirovina.

Slika 5: Pregled planiranog sustava gospodarenja otpadom (Izvor: Plan gospodarenja otpadom od 2017. do 2022. god., NN (03/17) www.mzoip.hr)

Njime se osigurava mogućnost odvojenog prikupljanja sljedećih kategorija otpadnih materijala:

- papir i karton,
- plastične mase, limenke,
- staklo,
- biootpad,
- tekstil
- ostali otpad,
- opasni otpad (baterije, boje i lakovi, akumulatori, žarulje, lijekovi),
- električni i elektronički uređaji i oprema (EE otpad) i
- glomazni otpad.

Prve četiri kategorije odvoze se u reciklažni centar, odnosno na pogon za sortiranje i obradu odvojeno prikupljenog otpada. Biootpad se odvozi na kompostišta, gdje se tijekom 2 – 6 mjeseci može konvertirati u kvalitetan kompost.

Opasni otpad, kao i EE otpad zaprima se na posebnim sabirnim mjestima te šalje na uporabu/zbrinjavanje putem ovlaštenih tvrtki.

Glomazni otpad se odvozi na odlagalište gdje bi se trebao posebno prikupljati i povremeno obrađivati uređajem za usitnjavanje i sortiranje metalnih, tekstilnih i drvenih dijelova.

Smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu

Kako bi se spriječilo odlaganje biootpada na odlagališta otpada i doprinjelo ostvarenju ciljeva gospodarenja otpadom iz novog Plana gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. godine (NN 03/16) potrebno je potaknuti građane na kompostiranje. Cilj je odvajanje biootpada od ostalog komunalnog otpada u kućanstvima, odlaganjem istog u spremnike za biootpad, kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitim vrtovima čime bi se izravno i smanjila količina proizvedenog otpada.

Za sada se u RH samo u 17% jedinica lokalne samouprave provodi odvojeno sakupljanje biootpada, a uglavnom se radi o otpadu iz vrtova i parkova s javnih površina. Količine odvojeno sakupljenog biootpada iz kućanstava su zanemarive. Najzastupljeniji način gospodarenja ovom vrstom otpada je još uvijek odlaganje.

Cilj 1.3. iz Plana gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. godine je odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je dio komunalnog otpada te odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog otpada. (cilj 1.4.)

Najveći dio smanjivanja udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu realizirat će se primjenom tehnologija obrade otpada u sklopu Centra za gospodarenje otpadom (CGO). Do izgradnje CGO-a postupke treba izvoditi u sklopu reciklažnog dvorišta, zelenih otoka, spremnika za biootpad/ komposterima i/ili postojećeg odlagališta.

Slika 6: Posuda za primarnu selekciju komunalnog otpada, komposter za kućanstvo

6.2 Mjere odvojenog sakupljanja određenih kategorija otpada

Primarna reciklaža temelji se na odvojenom sakupljanju iskoristivih otpadnih tvari i to na mjestu nastanka otpada. Na taj se način formiraju odvojeni tokovi različitih vrsta iskoristivih i opasnih otpadnih tvari. Odvojeni tokovi pojedinih vrsta otpada (autoguma, akumulatora, ulja, građevinskog otpada, EE otpada, lijekova, zelenog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada, papira, stakla, metalne i plastične ambalaže) dugoročno jamče kvalitetnu reciklažu. Za što uspješniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja neophodan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva preko postojećih projekata koji se već provode, a i za buduće, u kojima će sudjelovati pojedinci, nevladine organizacije, odgojno-obrazovne ustanove, javne i državne institucije te jedinice lokalne samouprave. Primarna reciklaža i odvojeno sakupljanje otpada stalno se dopunjava i mijenja, ovisno o stanju tehnike i tržišnih uvjeta.

Za postizanje cilja 1.2. iz Plana gospodarenja otpadom RH (NN 03/17) Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papira, stakla, plastike, metala i biootpada i dr.) potrebno je osigurati infrastrukturu koja potiče i olakšava odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada: otpadnog papira, kartona, stakla, plastike, metala, biootpada, krupnog glomaznog otpada i sl. Kako bi dosegli propisani cilj stope recikliranja u 2020. godini od 50% potrebno je u što kraćim rokovima osigurati veću stopu odvajanja komunalnog otpada i što bolju kvalitetu prikupljenog otpada za recikliranje.

Odvojeno prikupljanje je preduvjet za racionalno korištenje otpada. Ukoliko ono izostane, otpad koji se dobije mješavina je, u pravilu najgorih osobina svih sastojaka u njemu, a to uvelike smanjuje broj mogućnosti za njegovo korištenje i sigurno uklanjanje. Za ostvarenje ovih ciljeva potrebno je kroz ostvarenje planirane dinamike nabaviti komunalnu opremu, vozila za odvojeno prikupljanje otpada, izgraditi reciklažna dvorišta, reciklažne centre i postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog otpada.

Sustav odvojenog prikupljanja može se organizirati na različite načine:

- reciklažna dvorišta i zeleni otoci opremljeni spremnicima i posudama u kojima se, ovisno o veličini i izvedbi, odvojeno prikuplja više od desetak različitih vrsta iskoristivih otpadnih tvari i opasnog otpada od korisnika,
- spremnici i posude za pojedine vrste otpada na više sabirnih mjesta u naselju ili postavljanje posuda za odvojeno prikupljanje uz spremnik za sakupljanje komunalnog otpada i
- malootkupne stanice; broj, veličina i izvedba kojih izravno i isključivo ovise o tržišnim uvjetima (uključujući malootkup u sortirnicama, odnosno tvornici papira, stakla, plastike, metala).

U skladu sa Strategijom (NN 130/05) i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i donesenim pravilnicima koji reguliraju ovo područje, za pojedine kategorije komunalnog otpada predviđena su određena rješenja u okviru sustava gospodarenja otpadom kao što je prikazano u tablici 11.

Tablica 11: Prosječni sastav komunalnog otpada, mjere i postupci za njihovo zbrinjavanje

Otpad	Sastav	Postupak
Biorazgradivi otpad 36,4%	kuhinjski otpad, otpad iz vrta	minimizacija otpada odvojeno prikupljanje – kompostiranje u CGO, reciklažni centar, kućno kompostiranje
Papir i karton 23,2%	novine, tiskovine, bilježnice, karton, papirnata ambalaža	odvojeno prikupljanje – uporaba u papirnoj industriji, obrada u CGO, reciklažni centar
Staklo 3,7%	boce – ambalaža, druge posude, čaše, ravno staklo	zbrinjavanje po Pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje – uporaba u industriji stakla, CGO, reciklažni centar
Plastika 22,9%	boce – ambalaža druge posude, folije, razni predmeti	zbrinjavanje po pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje – uporaba CGO, reciklažni centar
Metali 2,1%	limenke, ambalaža, razni predmeti	zbrinjavanje po pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje – uporaba, CGO, reciklažni centar
Tekstil/ odjeća 3,7%	Tekstil, odjeća, obuća	Obrada u CGO, reciklažni centar, centar za uporabu
Ostali otpad 8%	drvo, guma, koža/kosti, zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano	obrada u CGO, reciklažni centar

6.3 Mjere gospodarenja otpadom

Reciklažno dvorište

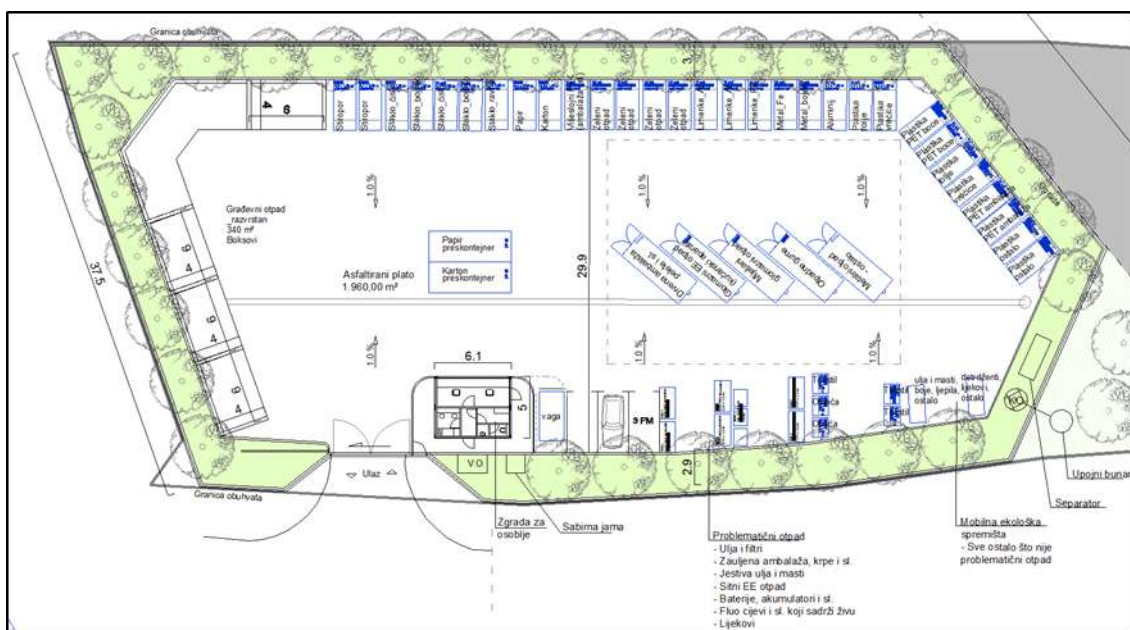
Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Reciklažno dvorište može biti i mobilno, izvedeno kao pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.)

U okviru reciklažnog dvorišta može se osigurati i odvojeni dio za ponovnu uporabu proizvoda (npr. „kutak ponovne uporabe proizvoda“).

Reciklažno dvorište mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima sukladno odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom. Postupanje i radne procedure u reciklažnim dvorištima moraju biti usklađene sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15) i Pravilnicima o postupanju s posebnim vrstama otpada. Organizirano sakupljanje određenih

vrsta otpada u reciklažnim dvorištima obavlja se u skladu s propisima, te na taj način dolazi do unapređenja kvalitete usluge i smanjivanja troškova.

Sukladno obvezi Jedinice lokalne samouprave za izgradnju reciklažnog dvorišta prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Grad Kutjevo potpisao je 31.12.2014.godine Sporazum o uspostavi reciklažnih dvorišta po kojemu će zajedno s Gradom Pleternica i Općinom Čaglin sudjelovati u financiranju uspostave reciklažnog dvorišta u Poduzetničkoj zoni Pleternica te po izgradnji isto i koristiti. Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) u čl. 10. iste utvrđen je prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, te je Grad Kutjevo prišao postupku izrade projekta reciklažnog dvorišta u dijelu k.č. 2218/3 k.o. Kutjevo.

Slika 7: Primjer reciklažnog dvorišta (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13):

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad iz kućanstva, metal, staklo, plastika, tekstil, papir, glomazni otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odvojenim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem utvrđuje, u suradnji s tijelima lokalne samouprave, pravo korištenja usluga reciklažnog dvorišta bez naknade,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je izvršiti uvid u osobni identifikacijski dokument osobe koja predaje otpad i

Plan gospodarenja otpadom Grad Kutjevo za razdoblje 2017.-2022. godine

- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada.

Tablica 12: Otpad koji se treba odvojeno sakupljati u reciklažnom dvorištu – ostali otpad i problematični otpad iz kućanstava (Pravilnik o gospodarenju otpadom Dodatak III NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15)

NAZIV	VRSTA	OPIS
otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metali
otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	20 01 39	plastika
otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
problematični otpad	20 01 13*	Otapala
	20 01 14*	Kiseline
	20 01 15*	Lužine
	20 01 17*	Fotografske kemikalije
	20 01 19*	Pesticidi
	20 01 21*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena	

		opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02*	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštri predmeti (osim 18 01 03*)

¹ odnosi se na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

Reciklažno dvorište za građevni otpad

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Preduvjet za uspješno recikliranje građevnog materijala je osiguranje čistoće ulazne količine otpada što znači da materijal koji se prima na prostoru za prihvat prije obrade mora biti prethodno razvrstan. To znači da je potrebno razdvojiti drvo i slične gorive materijale, kao i metale, od mineralnog agregata već na mjestu nastanka, tj. na gradilištu odnosno mjestu gdje se vrše uklanjanja ili rekonstrukcije građevina.

Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)

Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada koje je namijenjeno razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada.

Pretovarna stanica

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Pretovarne stanice su postrojenja za prihvat, privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema Centru za gospodarenje otpadom. Na pretovarnoj stanici se otpad, sakupljen u komunalnoj mreži, istovaruje iz vozila za sakupljanje otpada, pregledava uz eventualno izdvajanje glomaznog otpada, kratko zadržava, utovaruje u veća vozila i transportira na daljnju obradu u centru za gospodarenje otpadom. Glavni razlog za korištenje pretovarnih stanica je smanjenje troškova prijevoza otpada do centra za

gospodarenje otpadom jer vozila za skupljanje manjeg kapaciteta provode manje vremena na putu, odnosno više vremena provode skupljajući otpad. Također, smanjuju se potrošnja goriva i troškovi održavanja vozila za skupljanje otpada, ukupan promet, emisije u zrak i trošenje cesta.

Centar za gospodarenje otpadom (CGO)

CGO je sklop više međusobno funkcionalno i /ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada. Tako se u CGO mogu odvijati različite aktivnosti vezane za sakupljanje i obradu komunalnog otpada, a može se sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevni otpad, sortirnice, postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada te postrojenja za mehaničku obradu glomaznog otpada.

Odlagalište komunalnog otpada „Vinogradine“

Odlagalište neopasnog otpada „Vinogradine“ se nalazi na lokaciji koja je udaljena 7 km od centra grada Požege. Na odlagalište se odvozi otpad koji se skuplja u gradovima Kutjevo, Pleternica i Požega te općinama Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika koji ukupno imaju 63.404 stanovnika.

Godišnje se na odlagalište odloži oko 15.000 t otpada, najvećim dijelom miješanog komunalnog otpada iz domaćinstava, te manja količina neopasnog proizvodnog otpada iz gospodarstva. Radovi na sanaciji odlagališta započeli su 2004. godine i izvode se etapno. U prvoj etapi izvedeni su radovi na uređenju i izgradnji ograde, prometno-manipulativnih prostora, vage, zidanog objekta za zaposlene te sanaciji postojećeg tijela odlagališta s ublažavanjem nagiba, pripremom kasete za odlaganje novog otpada (kazeta 1 i kazete 2) i izgradnjom sustava za odvodnju procjednih voda i južne lagune s ogradom. U trećoj etapi izgrađen je sustav odvodnje i sjeverne lagune za prihvat procjednih voda te ograde lagune na sjeverozapadnoj strani parcele odlagališta. U četvrtoj etapi izgrađena je kazeta br.4. Radovi su obuhvatili pripremu terena te izradu donjeg brtvenog sloja s obodnim nasipima i drenažnim sustavom. Naredna etapa obuhvatit će proširenje reciklažnog dvorišta na odlagalištu. Ostali podaci o odlagalištu: ukupna površina odlagališta unutar ograde je 100.000 m², ukupna površina za odlaganje otpada: 57.000 m², ukupni kapacitet odlagališta je 558.520 m³. Zatvaranje odlagališta predviđeno je krajem 2018. godine, odnosno, godinu dana po početku rada Centra za gospodarenje otpadom, no na odlagalište će se otpad moći odlagati i nadalje, ako dobije status usklađenog odlagališta (Izvor: <http://www.komunalac-pozega.hr>)

6.4 Edukacija i informiranje

Postojeće stanje

Grad Kutjevo provodi edukaciju stanovništva, ali bi se također u narednom periodu trebalo intenzivnije fokusirati na provođenje edukacije stanovništva o važnosti odvojenog prikupljanja otpada. Stoga će Grad Kutjevo prići efikasnijem educiranju svojih stanovnika, a

posebno i dugoročno će raditi s predškolskom i školskom populacijom kako bi ista stekla pozitivne obrasce ponašanja s ciljem zaštite okoliša, što će imati dugoročne učinke.

Uloga edukacije i komunikacije s javnošću

Za ostvarenje postavljenih razvojnih ciljeva potrebne su bitne promjene u socijalnom, gospodarskom i kulturnom smislu te stavljanje intelektualne, kreativne i djelatne izgradnje pojedinca u žarište interesa. U tom smislu odgoj i obrazovanje za gospodarenje otpadom i zaštita okoliša, moraju biti trajni procesi koji podrazumijevaju stjecanje potrebnih znanja, oblikovanje stavova i ponašanja, te pripremanje za odgovorno donošenje odluka uz razvijanje spremnosti svakog pojedinca za osobno djelovanje. Imajući pritom na vidu temeljna ljudska prava – koja uključuju pravo na zdrav okoliš, pravo na informaciju te pravo na sudjelovanje u odlučivanju, ciljevi će biti lakše i brže dosegnuti, ako javnost bude informirana i potaknuta na sudjelovanje u pitanjima gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i održivog razvitka. Za učinkovito gospodarenje otpadom i zaštitu okoliša, u sklopu održivog razvoja, osnovni je preduvjet osobna promjena. Ovim Planom su obuhvaćeni ciljevi i mjere predviđene za realizaciju ciljeva.

Ciljevi

Zajednički cilj – objedinjavanje mjera stalne i sustavne edukacije te komunikacije vezane uz gospodarenje otpadom na razini Grada Kutjevo.

Promidžbeni cilj – afirmiranje pravilnog postupanja s otpadom i zaštite okoliša kao načina življenja, odnosno stvaranje stava u javnosti o važnosti zaštite okoliša u okviru održivog razvitka te prepoznavanje njenih vrijednosti i uloge pojedinaca i svih društvenih skupina u tom kontekstu.

Sociološki – uključivanje i aktivno sudjelovanje uže i šire javnosti, tj. svih relevantnih čimbenika, u ostvarivanju ciljeva gospodarenja otpadom i upravljanja mjerama za okoliš radi postizanja ciljeva održivog razvoja.

Kratkoročni cilj - podrazumijeva osvješćivanje i senzibiliziranje javnosti za probleme otpada i okoliša te njeno motiviranje za sudjelovanje u njihovom rješavanju.

Dugoročni cilj - podrazumijeva osposobljavanje javnosti za sudjelovanje u procesima odlučivanja, da bi ona postala partnerom u rješavanju ključnih problema okoliša.

Ciljne skupine

Komunicirati treba sa stanovnicima svih dobnih skupina, ali tako da se prethodno utvrde pojedine ciljne skupine. Isto je potrebno da se svakoj skupini upute one poruke koje su primjerene njenim osobinama i koje će ona razumjeti. Vodeći računa o navedenom, ciljne skupine sa stajališta provedbe Plana mogu biti: stanovnici Grada Kutjeva, mali i veliki proizvođači proizvodnog otpada, stanovnici koji žive u neposrednoj blizini odlagališta otpada ili neke druge građevine za gospodarenje otpadom koja se tek treba izgraditi, gospodarstvo, stručnjaci različitih profila, odgojno-obrazovne ustanove, sredstva javnog

informiranja, političke stranke, nevladine udruge, mogući budući investitori, osobe koje utječu na stvaranje javnog mišljenja.

Prijedlog mjera za ostvarivanje ciljeva

Kako bi se ostvarilo učinkovito gospodarenje otpadom potrebno je pristupiti sustavnoj i kontinuiranoj edukaciji društva odnosno svih dobnih skupina unutar društva. Neupitna je i uloga djelatnika lokalne uprave i samouprave u donošenju odluka vezanih za gospodarenje otpadom pa je i njih također potrebno educirati i sustavno obučavati kako bi donijeli najoptimalnije i najučinkovitije razvojne odluke vezane za gospodarenja otpadom općenito, zaštitu okoliša te održivi razvoj društva. Bitno je sudjelovanje i uključivanje javnosti u procese odlučivanja.

Također, potrebno je provoditi trajnu komunikaciju s javnošću te u tom smislu cjelovito, točno i pravodobno informirati o stanju okoliša i svim aktivnostima, kao i učincima na području gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i održivog razvoja.

Provoditi kontinuiranu promidžbu s ciljem smanjivanja nastanka otpada u proizvodnji i potrošnji te mobilizirati znanje, iskustvo i medije za prijenos pouzdanih informacija i ključnih poruka o pitanjima vezanim za održivi razvoj.

Nadalje, važno je osigurati jedinstveno koordinirano i kontinuirano promicanje zaštite okoliša posredstvom Grada Kutjeva, a posebno na internetskim stranicama. Redovito pripremati internetske informacije, letke i druge oblike komuniciranja o problemima s otpadom u Gradu Kutjevo, pri čemu treba biti prisutan aktivni pristup koji polazi od pravovremenog uključivanja stanovnika i drugih proizvođača otpada u rješavanje tih problema. Osiguravati sredstva za provedbu predviđenih aktivnosti prema godišnjem planu.

7 SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA

7.1 Sanacija divljih odlagališta

Prema podacima dobivenim od Grada Kutjeva, na području Grada Kutjeva nema divljih odlagališta otpada.

Gradovi i općine, dužni su, prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) osigurati uklanjanje i zbrinjavanje otpada kojeg je nepoznata osoba odložila na njihovom području. Ukoliko osoba odgovorna za obavljanje komunalne djelatnosti na području Grada Kutjevo ne zbrine otpad kojeg je nepoznata osoba odložila izvan odlagališta, taj otpad će zbrinuti Županija na teret Grada.

Prioritet u sanaciji imaju divlja odlagališta koja ugrožavaju okoliš i zdravlje ljudi. Pod divljim odlagalištem koje ugrožava okoliš i zdravlje ljudi smatra se odlagalište koje se nalazi u vodozaštitnoj zoni, neposrednoj blizini naselja i stambenih objekata, blizini turističkih objekata, u zoni zaštićenog područja prirodne i kulturne baštine, u zoni neposredne blizine vodotoka, ponora i špilja i sl.. Prosudbu o tome da li divlje odlagalište ugrožava okoliš i zdravlje ljudi donosi inspeksijska služba Ministarstva zaštite okoliša i energetike po provedenom inspeksijskom nadzoru.

Na područjima na kojima se nekontrolirano odlaže otpad i na kojima se isti duže zadržava može doći do pojave raznih neželjenih utjecaja, pa i do same ekološke nesreće. Neželjeni utjecaji do kojih može doći jesu:

- onečišćenje tla,
- onečišćenje podzemnih i površinskih voda procjednim vodama,
- onečišćenje zraka uzrokovano izbijanjem požara,
- neugodni mirisi,
- raznošenje otpada vjetrom i
- buka.

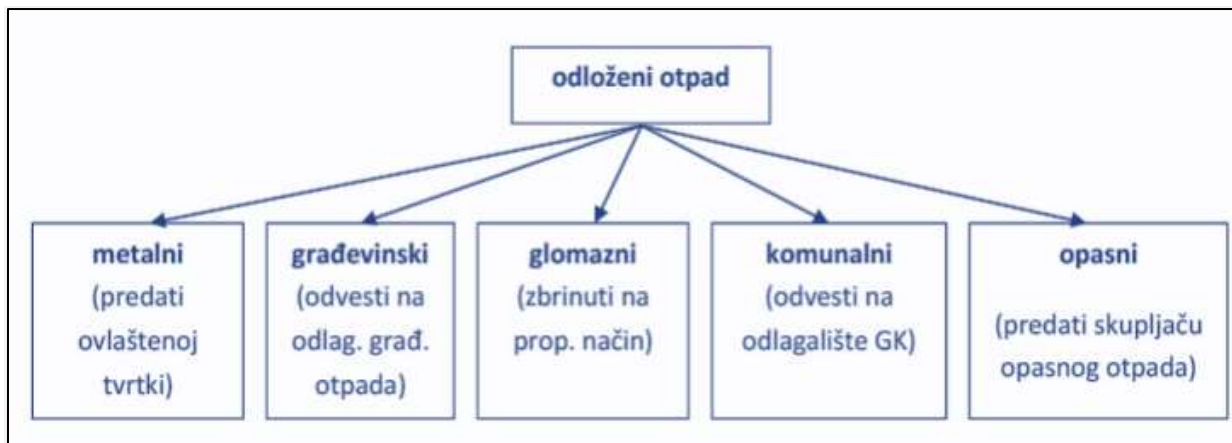
Ovisno o karakteristikama lokacije i sastavu odloženog otpada, te o količini vode koja se procjeđuje kroz odloženi otpad, dolazi do manjeg ili većeg onečišćenja tla i podzemnih i površinskih voda.

Plinovi (metan, ugljikov dioksid, sumporovodik i neki dr.) koji se stvaraju prilikom razgradnje organskih tvari na odlagalištu mogu posredno ili neposredno utjecati na okoliš. Za divlja odlagališta karakteristična je pojava požara. Oni onečišćuju atmosferu otrovnim produktima nepotpunog izgaranja te izazivaju onečišćenje okoliša u obliku dima i zagađenja zraka, a dodatna opasnost je i mogućnost širenja požara na okolinu.

Način sanacije svodi se na prikupljanje otpada, sortiranje otpada, odvoženje otpada dijelom na odlagalište komunalnog otpada, a dijelom (koristan otpad i opasan otpad) odvozom od strane ovlaštenih tvrtki i konačnom sanacijom lokacije divljeg odlagališta.

Nakon utvrđivanja lokacija i njihovog obilaska, predlaže se tehničko rješenje sanacije divljih odlagališta:

- sakupljanje i iskop otpada,
- izdvajanje glomaznog, građevinskog, metalnog i komunalnog otpada i
- utovar i odvoz otpada na odlagalište komunalnog otpada.

Slika 8: Tok otpada sa saniranog divljeg odlagališta (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

Sanacija divljih odlagališta zahtijeva i neke druge korektivne radnje:

- uklanjanje raslinja, na lokacijama gdje raslinje otežava ili onemogućava sanaciju lokacije potrebno je pristupiti njegovu uklanjanju. Krupnije dijelove na odgovarajući način iskoristiti, a sitnije dijelove zbrinuti odvoženjem s lokacije s drugim otpadom na odlagalište komunalnog otpada,
- sakupljanje i iskop odloženog otpada, sortiranje otpada,
- planiranje terena lokacije – nakon sortiranja otpada u njegovog odvoženja potrebno je teren lokacije zaravnati,
- uređenje lokacije – na sanirane površine divljeg odlagališta potrebno je navesti sloj od 20 – 30 cm inertnog materijala.

Iskop i premještanje otpada

Sakupljanje otpada na vrlo kosim padinama i gdje nije moguć pristup mehanizacije, izvodi se ručno do dijela lokacije gdje je moguć rad i zahvat mehanizacije. Izvođač radova treba prema vrsti otpada i lokaciji divljeg odlagališta prilagoditi uporabu mehanizacije kako bi izvođenje radova bilo uz što manja oštećenja raslinja na mjestu izvođenja sanacije. Najčešće korištena mehanizacija pri sanaciji odlagališta su bageri, utovarivači i drugi građevinski strojevi radnih karakteristika za izvođenje radova s rasutim materijalima. Nakon sortiranja otpada, komunalni otpad i 10 -20 cm inertnog materijala ispod otpada utovara se u kamione i odvozi na odlagalište komunalnog otpada. Radi sprječavanja prosipanja otpada pri prijevozu, otpad u kamionu mora biti prekriven zaštitnom folijom ili zaštitnom mrežom. Nakon raščišćavanja i sanacije terena potrebno je onemogućiti daljnje odlaganje otpada na

istoj lokaciji nizom različitih mjera, kao što su: obavještanje javnosti o sanaciji nelegalnog odlagališta i zabrani daljnjeg odlaganja, postavljanje rampe i obavijesti o zabrani odlaganja, pojačanoj kontroli komunalnih redara, uvođenjem strožih kazni za nelegalno odlaganje.

8 ODGOVORNOST U PROVEDBI PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Odgovornost u procesu unapređivanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom s definiranjem uloga i aktivnosti imaju sljedeći sudionici:

- jedinice lokalne samouprave – općine, gradovi,
- proizvođači otpada – kućanstva,
- drugi proizvođači otpada i proizvoda,
- sakupljači i obrađivači otpada,
- strukovne, poslovne i druge udruge,
- jedinice područne (regionalne) samouprave – županije,
- druga središnja tijela državne uprave (ministarstva, državne upravne organizacije),
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike,
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- Agencija za zaštitu okoliša i
- Hrvatski sabor i Vlada.

Jedinica lokalne samouprave je dužna na svome području osigurati:

- javnu uslugu sakupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno sakupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala, tekstila i glomaznog komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave (donosi se na razdoblje od šest godina, objavljuje se u službenom glasilu JLS-a),
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada te osigurati provedbu gore navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pritom javnost rada. Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31.ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Prema članku 29. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), jedinica lokalne samouprave obveznik je plaćanja poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost po službenoj dužnosti donosi rješenje o obvezi plaćanja naknade i ona se uplaćuje u korist Fonda za sufinanciranje odvojenog sakupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je u dokumentima koje donosi temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja ili energetske uporabe biootpada.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog sakupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, stakla, metala, plastike, tekstila i glomaznog komunalnog otpada i dužna je osigurati ispunjenje navedenih obveza u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Sve ostale obveze proizašle iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) jedinica lokalne samouprave dužna je provesti u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

U svrhu educiranja stanovništva potrebno je istražiti javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštititi te izraditi komunikacijsku strategiju koja će obuhvatiti:

- promidžbene poruke,
- edukacijske i promidžbene aktivnosti,
- edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, plastika, biootpad, tekstil, divlja odlagališta),
- predškolski uzrast, osnovne škole, srednje škole, fakultete,
- gospodarske tvrtke,
- kućanstva,
- program odvijanja aktivnosti.

9 PROCJENA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PLANA

Kako bi se predvidjeli troškovi provođenja mjera plana gospodarenja otpadom potrebno ih je prethodno osmisliti i definirati. Većinu mjera određuje država, a županija i jedinice lokalne samouprave provode mjere i samostalno organiziraju većinom mjere na području edukacije i razvoja odnosa s javnošću.

9.1 Izvori financiranja

Provedbu mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom, Grada Kutjevo zahtijeva, radi utvrđivanja izvora financiranja. Isti se u ovome Planu trebaju uzeti u obzir samo kao okviri, budući da se izvori financiranja ne mogu unaprijed definirati. Iz toga razloga će se u ovome Planu iznijeti mogući izvori financiranja planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području.

Izvori financiranja mogu biti, uz vlastita sredstva, dostupni iz međunarodnih i javnih fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR) te komercijalnog kapitala, koncesija, javno-privatnog partnerstva.

Javni izvori

Prema Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, sredstva za ulaganja u gospodarenje otpadom bit će dostupna iz državnog proračuna, županijskih proračuna te proračuna gradova i općina, a sve u ovisnosti o veličini zahvata za unapređivanje gospodarenja otpadom.

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR)

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) ustanovila je dva programa kreditiranja, pogodna za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture i program za sufinanciranje ekoloških projekata. Sredstva se mogu dobiti s rokom dospelja do 14 godina uključujući i poček. Kamatna stopa je oko 4%. Hrvatska banka za obnovu i razvoj može kreditirati do oko 75% proračunske vrijednosti investicije (bez PDV-a).

Strukturni fondovi Europske Unije (EU)

Strukturni fondovi EU su u službi kohezijske politike EU. Cilj ove politike, a koja iznosi preko trećine proračuna EU, je ostvarivanje gospodarske i društvene kohezije odnosno ujednačen razvoj unutar EU. Iz ovih se fondova financiraju razvojni projekti koji doprinose smanjivanju razlika između razvijenijih i manje razvijenih dijelova EU kao i promicanju ukupne konkurentnosti europskog društva i gospodarstva. Ovi su fondovi na raspolaganju zemljama članicama Europske unije koje imaju potrebe za dodatnim EU ulaganjima u ujednačen i održiv gospodarski i društveni razvoj.

Sredstva EU predstavljaju osnovu za financiranje planiranog sustava gospodarenja otpadom. Iz fondova EU moguće je osigurati dio potrebnih sredstava za kapitalne troškove, u prvom redu za financiranje odvojenog sakupljanja otpada, projektiranje i gradnju pretovarnih stanica i Centara za gospodarenje otpadom, te za zatvaranje službenih odlagališta otpada.

Ostali izvori

Izvori financiranja mogu biti i prihodi od oporabljene otpada, naknade za odlaganje inertnog otpada, namjenske naknade koje bi plaćali proizvođači otpada, domaćinstva i pravne osobe, te ostali slični prihodi. Visina troškova – prihoda kojim se opterećuju proizvođači otpada se mogu odrediti odmah nakon izrade tehničke dokumentacije za pojedine zahvate što će rezultirati osiguravanjem potrebnih vlastitih sredstava kao učešća koji Grad treba osigurati bez obzira koji način financiranja je odabran.

Raspodjela potrebnih sredstava za pojedine aktivnosti sačinjena je u skladu s terminskim planom (točka 9.2.) Iznosi po godinama su predloženi kao planski i kao takve ih treba promatrati. Aktivnosti po pojedinim stavkama su u skladu s važećim planskim dokumentima.

Plan gospodarenja otpadom Grad Kutjevo za razdoblje 2017.-2022. godine

Tablica 13: Procjena potrebnih financijskih sredstava

AKTIVNOSTI	Godina						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2017-2022
A. DOKUMENTACIJA							Iznos, kn
Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada							
Elaborat – Plan sanacije divljih odlagališta							-
Odvojeno sakupljanje otpada							
Odvojeno sakupljanje posebnih kategorija komunalnog otpada putem kontejnera smještenih na javnim površinama			15.000,00				15.000,00
Izrada tehničke dokumentacije							
Reciklažno dvorište	60.000,00						60.000,00
Reciklažno dvorište za građevni otpad		60.000,00					60.000,00
B. OBJEKTI I OPREMA							
Reciklažno dvorište		1.000.000,00	1.000.000,00				2.000.000,00
Reciklažno dvorište za građevni otpad			1.200.000,00	1.200.000,00			2.400.000,00
Reciklažno dvorište - mobilno	200.000,00						200.000,00
Zeleni otoci		20.000,00		20.000,00		20.000,00	60.000,00
Odvojeno sakupljanje – kontejneri		30.000,00	30.000,00		30.000,00	30.000,00	120.000,00
Rashladni kontejner					70.000,00	70.000,00	140.000,00
Komposter	100.000,00	100.000,00			50.000,00		250.000,00
C. EDUKACIJA I NADZOR							
Informiranje javnosti vezano uz gospodarenje otpadom	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	30.000,00
Praćenje stanja okoliša (monitoring)							
UKUPNO, kn	365.000,00	1.215.000,00	2.250.000,00	1.225.000,00	155.000,00	125.000,00	5.335.000,00
D. SANACIJA							
Sanacija divljih odlagališta							
Sveukupno, kn	365.000,00	1.215.000,00	2.250.000,00	1.225.000,00	155.000,00	125.000,00	5.335.000,00

9.2 Terminski plan

Sukladno procijenjenim potrebnim financijskim sredstvima i predloženim aktivnostima sačinjen je i ovaj terminski plan aktivnosti.

Tablica 14: Terminski plan

AKTIVNOSTI	Godina					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A. DOKUMENTACIJA						
Odvojeno sakupljanje otpada						
Elaborat – Plan sanacije divljih odlagališta na području Kutjeva						
Odvojeno sakupljanje posebnih kategorija komunalnog otpada putem kontejnera smještenih na javnim površinama			X			
Izrada tehničke dokumentacije						
Reciklažno dvorište	X					
Reciklažno dvorište za građevni otpad		X				
B. OBJEKTI I OPREMA						
Reciklažno dvorište		X	X			
Reciklažno dvorište za građevni otpad			X	X		
Reciklažno dvorište - mobilno	X					
Zeleni otoci		X		X		X
Odvojeno sakupljanje (kontejneri)		X	X		X	X
Rashladni kontejneri					X	X
Komposter	X	X			X	
C. EDUKACIJA I NADZOR						
Informiranje javnosti vezano uz gospodarenje otpadom	X	X	X	X	X	X
Praćenje stanja okoliša (monitoring)						
D. SANACIJA						
Sanacija divljih odlagališta						

10 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Plan gospodarenja otpadom Grada Kutjevo donosi se temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i njegov je cilj unaprijediti sustav gospodarenja otpadom na području Općine Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom sukladno članku 23. Zakona (NN 93/14).

Sukladno članku 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave (JLS) dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Sukladno članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave (JLS) dužna je za prijedlog Plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 22. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, nacrt Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave dužne su javno objaviti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti (rok za davanje primjedbi iznosi 30 dana).

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od objave u Službenom glasniku Grada Kutjeva.

11 LITERATURA

PROPISI

Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva

Direktiva vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

Direktiva Vijeća 86/278/EEZ od 12. lipnja 1986. o zaštiti okoliša, posebno tla, kod upotrebe mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u poljoprivredi (Direktiva o mulju iz otpadnih voda);

Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu (Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu)

Direktiva 2002/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 2003. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (Direktiva OEEO)

Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ (Tekst značajan za EGP) (Direktiva o baterijama)

Direktiva 2000/76/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2000. o spaljivanju otpada

Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš

Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)

Strategija i program prostornog uređenja Republike Hrvatske (izmjene i dopune NN 76/13, 143/13)

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)

Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)

Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)

Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)

Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 71/04)

Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade za opterećivanje okoliša otpadom (120/04)

Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada za opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 113/16)

Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15)

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)

Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)

Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)

Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)

OSTALI IZVORI PODATAKA

Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. godine (www.dzs.hr), pristupljeno: svibanj 2017. godine

Izmjene i dopune prostornog plana Općine Jakovlje (http://www.jakovlje.hr/uredi/documents/prostorn_plan_2016/PPUO-JAKOVLJE_ODREDBE-PPJR.pdf), pristupljeno: svibanj 2017. godine

Izješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Općine Jakovlje (Službeni glasnik Općine Jakovlje za 2016. godinu, „Službeni glasnik Općine Jakovlje“ 2/17)

Izješće o komunalnom otpadu (www.dzs.hr), pristupljeno: svibanj 2017. godine

Izješće o stanju okoliša u Zagrebačkoj županiji 2009.-2012. (https://www.zagrebacka-zupanija.hr/media/filer_public/ba/7f/ba7f4650-a21f-44e7-a0db-13d47bdc1943/izvjesce_o_stanju_okolisa_2009_-_2012.pdf), pristupljeno: svibanj 2017. godine

Izješću o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje od 2013. do 2016. godine (<http://www.zpuzz.hr/sadržaj/stanje-u-prostoru/izvjesce-o-stanju-u-prostoru-2013-2016-/>), pristupljeno: svibanj 2017. godine

Registar poslovnih subjekata (<http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/fullSearchPost>), pristupljeno: svibanj 2017. godine

VI. Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije („Glasnik Zagrebačke županije“, 27/15)

